

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GRUODIS — DECEMBER 15, 1983

Nr. 247

„Aušra“ Nr. 31(71)

Rusų siautėjimas Merkinės apylinkėse

(Tęsinys)

Ryliškių bažnyčios ir Paltaracko likimas

1944 m. gruodžio 24 d. Ryliškių bažnyčia taip pat buvo numatyta sunaikinti. Tačiau tą dieną liko neliesta. Greičiausiai dėl to, kad ten glaudėsi daug moterų ir vaikų, kurie čia buvo subėgę prašyti Aukščiausiojo globos. Žmonės, kęsdami šaltį ir alkį, skendo neviltyje. Jūs palaikė bėdros maldos. Visą laiką bažnyčioje taip pat buvo kunigas Stasiūnas. Jis aukojo šv. Mišias, guodė žmones, ramino, kėlė jų viltį. Kai kas iš bažnyčios neišėjo dar ir antrąją Kalėdų dieną. Per vieną pamokslą kun. Stasiūnas smarkiai kruvinus užpuolė darbus. Tą pamokslą girdėjo Paltarackas, tuosyk, tikriausiai, atsilėjęs pasivaikyti, kad dedasi bažnyčioje. Visi buvo tiek siaubo apimti, kad iš karto nesuvokė, ko jis čia galėjo ateiti (totoriui didžiausia nuodėmė lankytis kitatikių šventovėje).

Reikia manyti, kad Paltarackas, sugrįžęs pas rusus, viską atpasakojo, ką kunigas kalbėjęs, ką jis matęs. Manoma, kad bažnyčios sunaikinimą atidėjo tik dėl daugybės žmonių joje. O kunigą Stasiūną už tą pamokslą vėliau areštavo ir nuteisė 10 ar 15 metų lagerio. Kunigas sugrįžo po Stalino mirties, bet savo parapijos bažnyčios jau neberado. Trumpai klebonavo Nedzingėje. Dirbti neleido lageryje pakirsta sveikata: buvo atleistas poilsui bei gydymuisi, ir netrukus mirė.

Kunigą Stasiūną areštavo, Ryliškių parapiją nors retkarčiais aptarnaudavo iš kitur atvykę kunigai. Tačiau greit bažnyčia valdžia uždarė. Kitaip sakant, uždraudė atvažiuoti čia kitiems kunigams. Ryliškių parapijietiai nujautė, kad valdžia bažnyčią nori sunaikinti. Todėl nutarė ją paeiliui saugoti. Daugiausia ją prižiūrėjo buvęs zakristijonas. Bažnyčią saugoti padėjo ir šunys. Tais neramiais laikais žmonės turėjo pergyventi visokių negandų, kad ilgai

nėmė iš šunų lojimo supras-ti, kas jį pusę atvyksta. Mat šunys vienaip loja ginkluotus, kitaip beginklius, o trečiaip — žvėris. Ir kai tik artėdavo ginkluoti, žmonės iš visų pusių patraukdavo link bažnyčios ir šitaip sutrukdėdavo atlikti tą bjaurų darbą. Visų akivaizdoje kažkodėl vengta deginti bažnyčią. Tik su laiku buvo sugalvota šitoks variantas.

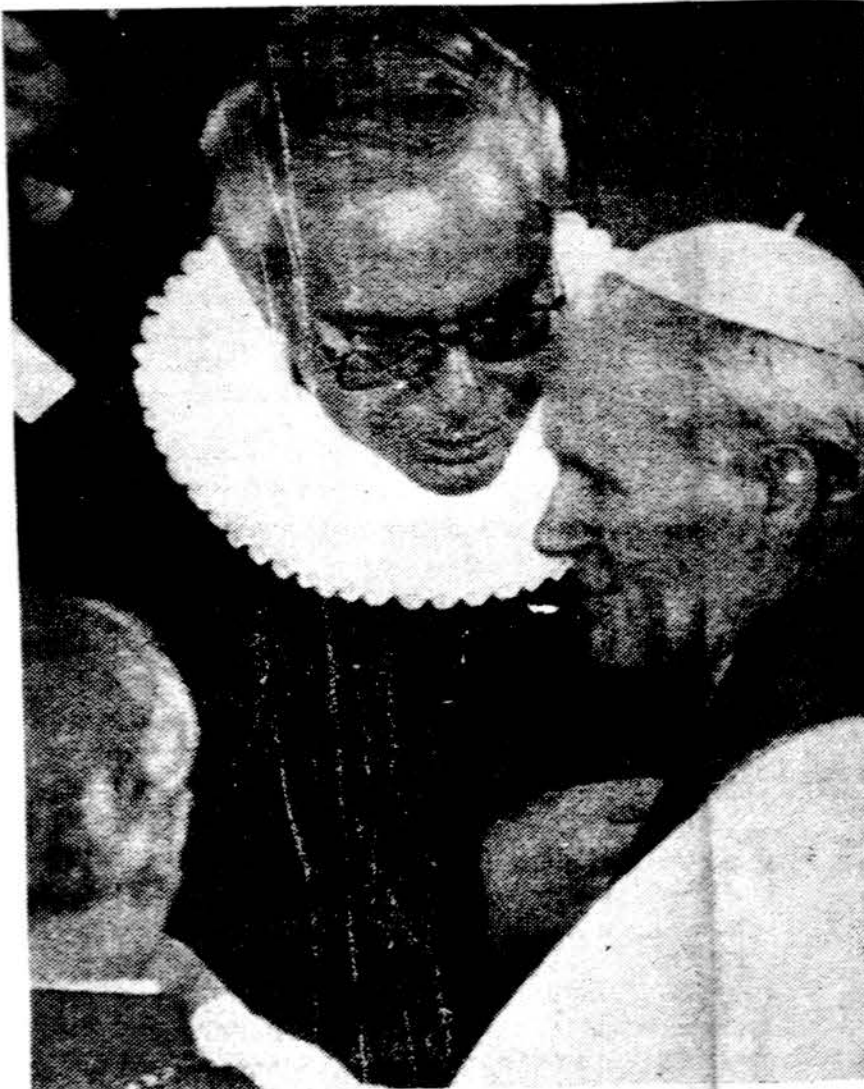
Iš Merkinės į Ryliškes atvyko būrelis kariškių. Kuriais metais tai buvo, mums nustatyti nepavyko. Greičiausiai 1949-1951 m. laikotarpyje. (Kurįje nesiteiravome saugumo sumetimais). Tame būrelyje būta ir Paltaracko. Anuomet Merkinėje buvo vadinamų liaudies gyvųjų. Reikia manyti, kad kaip tik Paltarackui buvo įsakyta padegti bažnyčią. Mat kariškiai, Ryliškėse pasisukinėję, pavakare, pasiėmę iš kaimo pastotes, neva kažkokiais reikalais išvyko. Paltarackas su dviem kareiviais pasislėpė netoli bažnyčios griovio krūmuose. Sutevus Paltarackas su savo bendrais išlindo iš krūmų. Kartu kiek paėję, stabtelėjo. Išdėvotas Paltarackas, nešinas kažkokiu indu ir skudurais, pasuko prie bažnyčios durų ir, išlaukęs duris, įėjo į vidų. Ryliškietis, tą vakarą turėjęs eiti prie bažnyčios sargybą, atėjo kiek vėliau, nes buvo tikras, kad rusų nebėra kaime, — tie juk su keliais vėžimais išvažiavo, — visi matė. Sargas prie bažnyčios artėjo kaip tik tuo metu, kai Paltarackas nuo durų buvo per kelis žingsnius. Žmogus, pažinęs Paltaracką ir žinojęs jo žiaurumą, iš baimės ir stebėjimo lyg apstulbęs, kai šis lauzė bažnyčios duris. Sudrausti nedrįso. Pagaliau sargas nutarė patyliškai eiti ieškoti kitų žmonių pagalbos. Bažnyčios išgelbėti nepasisekė, — juk visa medinė, o čia dar apipilta benzinu ar kitu gerai degančiu skysčiu, visa greit paskendo liepsnose.

(Bus daugiau)

Sinodo vadovai subarė Maskvą

Roma. — Pasaulio vyskupų sinodo nariai, baigdami šeštosios generalinės asamblėjos darbus, pasiųstomis telegramomis apgailestavo, kad kai kurių kraštų vyskupams nebuvo leista atvykti į sinodą. Sovietų Sąjungos ambasadorius Italijoje Nikolaj Lunkov skirtoje telegramoje Pasaulio vyskupų sinodo vardu jo pirmininkai kardinolai Cordeiro, Manning ir Ratzinger taip rašo: „Visų pasaulio kontinentų vyskupų atstovai, susirinkę į Vyskupų sinodą, didžiai apgailestauja, kad sinodo darbuose negalėjo dalyvauti kardinolas Vaivoda ir vyskupas Povilonis. Dalyvauti sinode buvo jų, kaip ganytojų, pareiga ir teisė, išplaukianti iš naudojimosi religine laisve, kurią pripažįsta ir Helsinkio konferencijos baigiamieji susitarimai. Prašome jį atkreipti jūsų atstovaujamos vyriausybės dėmesį“.

Po telegrama pasirašė tie patys trys kardinolai: pakistaniecis Cordeiro, amerikietis Manning ir vokiečių Ratzinger.

Sekmadienį, gruodžio 11 d. popiežius Jonas Paulius II aplankė Romos evangelikų liuteronų bažnyčią Romoje. Nuotraukoje popiežių pastinkta bažnyčios kunigas dr. Christoph Meyer.

Dar vienas rusas pabėgo Afganistane

Bruselis. — Nuo sovietų invazijos į Afganistaną pradžios, prieš ketverius metus, šimtai raudonosios armijos karių Afganistane pabėgo iš okupacinės kariuomenės, nenorėdami dalyvauti afganų tautos laisvės slopinimo akcijoje. Tai pažymėjo spaudos konferencijoje Brukselyje devyniolikmetis raudonarmietis Nikolaj Ryjskoff, pats dezertyravęs iš sovietų kariuomenės Afganistane ir prisijungęs prie afganų laisvės kovotojų. Su vadinamos „Tarpautinės rezistencijos“ organizacijos pagalba jis neseniai pateko į Vakarus, kur Europos Parlamentas jį pakvietė spaudos konferencijoje papasakoti apie savo išgyvenimus Afganistane ir, apskritai, apie sovietų karių

nuotaikas. Žurnalistų susitikimą su jaunučiu raudonosios armijos kariu Vakarų laikraščiai pristatė kaip sensacingą įvykį, nes tai pirmas atvejis, kai Afganistane kovojęs sovietų karys yra pristatomas Vakarų spaudai. Nikolaj Ryjskoff pažymėjo, kad nutaręs dezertyruoti iš raudonosios armijos Afganistane dėl politinių priežasčių: jis negalėjęs sutikti su tuo faktu, kad sovietai užpuolė Afganistaną ir dabar siekia primesti šiam kraštui žiauriausią prievartą. Panašiai galvoja ir daug kitų mano bendraminčių raudonarmiečių Afganistane, pareiškė Ryjskoff. Jis taip pat papasakojo apie sovietų kariuomenės Afganistane vykdomus žiaurius represinius veiksmus prieš civilius gyventojus, dažnai nusiaubiant istisus kaimus, kai juose yra užtikami laisvės kovotojai, o kartais vien bauginimo sumetimais.

Ryjskoff dabar ruošiasi išvykti studijoms į Jungtines Amerikos Valstybes. Mane seniai viliojo laisvė, kuria naudojasi visi to krašto žmonės, pareiškė jaunas raudonarmietis.

Ar Iranas vykdo teroro puolimus?

New Yorkas. — Irano ambasadorius Jungtinėse Tautose Said Khorassani beveik tuščioje Generalinės Asamblėjos salėje pasakė pikta kalbą apie Amerikos ir Prancūzijos įsijungimą į Viduriniųjų Rytų konfliktą. Tų šalių kišimasis tą konfliktą išplėtė ir užkrito taikai kelią, pasakė jis. Todėl Amerika neturi nustebti, jei musulmonų masės toliau baus Ameriką.

Irano vyriausybė paneigė bet kuriuos ryšius su Kuveito teroristų veikla. Puolimai Kuveite neturi jokių ryšių su Irano respublika, pareiškė užsienio reikalų ministerija Teherane.

Kuveito policija surado sprogimui prie JAV ambasados žuvusio savivudžio šoferio ranką. Iš pirmų nuospaudų bus galima identifikuoti teroristą, sužinoti, iš kur jis atvažiavo.

Prezidentas Reaganas pareiškė pirmadienį, kad, jei puolimas organizuoja iranietiški grupės, jis tikisi iš Irano, kad jo vyriausybė suvaldys tokius teroro puolimus, nes tai būtų naudinga paties Irano vyriausybei.

Keturi nauji Chicagos vyskupai

Chicago. — Kardinolas J. Bernardin, Chicagos arkivyskupas, antradienį įšventino keturis naujus vyskopus — augziliarus. Ceremonijoje kai kurios maldos buvo skaitomos devyniomis kalbomis: lenkų, vietnamiečių, svahilių, vokiečių, ispanų, lietuvių, galų, kroatų ir italų.

Vyskupo šventimus gavo: Wilton D. Gregory, kuris yra pirmas Chicagos juodas vyskupas, be to, jauniausias tarp JAV vyskupų, vos 36 metų; Meksikietis gimęs vyskupas Placido Rodriguez, 43 m.; čekų kilmės vyskupas John Vlazny, 46 m. ir vyskupas Timothy Lyne, 64 m., airių kilmės. Tuo kilmės įvairumu buvo pabrėžtas Chicagos dioclezijos tikinčiųjų etninis įvairumas, pasakė kardinolas Bernardin.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Bomba sužalojo karo laivyno rekrutų verbavimo įstają East Meadow, N.Y. Nuken-tėjusių nebuvo, nes bomba buvo pastebėta anksčiau ir iš pastato evakuota 170 žmonių. Spaudai pranešta, kad bomba padėjo grupė, kuri kovoja prieš JAV politiką Centrinėje Amerikoje.

— Čileje vyko krikščionių demokratų tarptautinis suvažiavimas su atstovais iš 15 valstybių. Vakarų Vokietijos sveikatos ministeris H. Geissler apeliavo į Čilės prezidentą grįžti į demokratiją. Krikščionių demokratų Internacionalui vadovauja buvęs Čilės finansų ministeris Andres Zaldivar. Jis nurodė, kad demokratijon grįžta Argentina, Turkija, Brazilija, kodėl to negali padaryti Čilė?

— Sirijoje tūkstančiai žmonių demonstravo prieš Amerikos politiką Viduriniuose Rytuose.

Turkijos prezidentas gen. Kenan Evren patvirtino naujosios vyriausybės sąrašą, kurį jam įteikė premjeras Turgut Ozal.

— Gvatemala paskelbė apie mūšį su komunistiniais teroristais netoli Meksikos sienos. Žuvo 6 Gvatemalos kareiviai ir 14 sužeista. Nušauti 25 sukileliai.

— Afganistano laisvės kovotojai ruošiasi plėtimui puolimui gruodžio 27 d., minint sovietų invazijos ketvirtąsias metines. Neseniai afganų partizanai sugavo 30 komunistų pareigūnų ir tik keturis paliko gyvus. Patirta, kad gruodžio 1 d. numušame valdžios helikoptery žuvo du aukšti valdžios karininkai: II korpuso vadas ir 18-tos divizijos štabo viršininkas.

— Kenijos nepriklausomybės 20 metų sukakties minėjimo proga prezidentas paleido iš kalėjimų 7,000 nusikaltėlių. Dalyvavo devynių valstybių prezidentai, jų tarpe Tanzanijos ir Ugandos. Kenija visiems pažadėjo draugystę ir bendradarbiavimą.

— Buvusi Argentinos prezidentė Isabel Peron turėjo ilgą pasikalbėjimą su nauju prezidentu Raul Alfonsin.

Atidavė medali Juodajai Madonai

Varšuva. — Lenkijos „Solidarumo“ pirmininkas Walesa antradienį nuvažiavo su savo šeima ir draugais į Jasna Gora vienuolyną Čenstachovoje. Čia iškilmingų pamaldų metu jis paaukojo Juodajai Madonai savo laimėtą Nobelio Taikos premiją ir aukso medali. Walesa pasakė, kad premija skirta „visai Lenkijai“, todėl jis atiduoda ją Lenkijos karalienei.

Penktadienį Lenkijos valdžia laukia neramumų, nes pagrindinis planuoja paminėti lenkų darbininkų riaušių Gdanske sukaktį. Tą dieną 1970 m. daug darbininkų demonstruodami žuvo.

Milicija sustabdė iš Čenstachovo grįžtančio Waleso automobilį net 13 kartų. Kelionė užtruko ne šešias, bet 12 valandų. Visur buvo kratomi Walesų lagaminai. Kartu su Walesa važiavęs Gdanske kunigas H. Jankowski korespondentams, kad milicija bandė kelevius paneikinti. Lodzėje keleiviai buvo išlaikyti milicijos būstinėje dvi valandas.

Partija šmeižia nuteistą kunigą

Vilnius. — „Tiesos“ laikraštis paskelbė labai ilgą straipsnį apie kunigo Sigito Tamkevičiaus teismo bylą. S. Mockuvienės pasirašytas riktas rašinys „Vienoje rankoje rožančius, kitoje — vėždas“ surašo visus nuteistojo prasižengimus, jo veiklą katalikų komitete tikinčiųjų teisėms ginti. Straipsnis užima beveik visą laikraščio puslapį. Ypač nuteistajam prikišama, kad jis „juodino Tarybų valdžią, gamino ir platino šmeižišką turinio dokumentus, ignoravo tarybinius įstatymus“.

„Tie dokumentai adresuoti popiežiams, prezidentams, premjerams ir tarptautinėms organizacijoms“, skundžiasi autorė. Kunigas kaltinamas, kad „parašė ir platino atvirą laisvą Lietuvos TSR prokurorui, kur kunigas kaltina santvarką bažnyčios ir tikinčiųjų persekiojimu, įvairių negerovių toleravimu. Šis laiškas irgi atsidūrė užsienyje, buvo patalpintas nelegaliai leidžiamoje vadinaamoje katalikų bažnyčios kronikoje. Vėliau reakcingi užsienio „auksaburniai“, pasigardžiuodami jį panaudojo savo spaudoje ir per radiją“, — rašo autorė.

Straipsnyje pripažįstama, kad kun. S. Tamkevičius praelytį nebendravo su buržuaziniais nacionalistų gaujomis, tačiau, baigęs kunigų seminariją, jis „pabrėžtiškai veikė prieš valstybinę santvarką“.

„Nuo 1971 metų jam buvo pareikšta dvylika įspėjimų už

įvairių eitynių organizavimą, už grupinį vaikų mokymą, už šmeižišką turinio pareiškimų rašymą ir parašų po jais rinkimą bažnyčioje, už renginius, nesusiėjusius su religinėmis apeigomis...“

„Simno bažnyčioje sakymas pamokslą įrodinėjo, kad mokykla bei spauda skleidžia melą ir apgaulę. „Slavantų bažnyčioje ragino tėvus neleisti vaikų stoti į pionierių ir komjaunimo organizacijas, patarinėjo neklausyti mokytojų, neleisti sekmadieniais vaikų į ekskursijas, o versti eiti į bažnyčią.“

„Ivairiais keliais ir adresais siunčiamuose „dokumentuose“ labai daug ašarų vadinamasis „komitetas“ lieja dėl Tarybų Lietuvos jaunimo ir vaikų. Tikinčiųjų teisėms ginti komitetas š.m. balandžio 18 d. kreipėsi į UNESCO nurodymams vaikų diskriminacijos būdus: vertimą ateistiškai elgtis, rašytis į ateistines organizacijas, trukdymą dalyvauti kulto apeigose, baudimą už religinę praktiką ir kt.“

Nemažai vietos straipsnis skiria „baisiam“ kunigo nusikaltimui, kuris tikrai vertas 10 metų bausmės: kunigas nutarė surengti Kybartų bažnyčios šventoriuje kalėdinę eglutę!

„Suprantama, kalbėdamas iš sakyklos apie tai, kaip gera dangiui ir bloga pragare, ne tik neišgarsėsi, bet ir pamatys nebeturį klausytojų. Todėl, sekdamas užsienio kolegoms, kurie bažnyčioje jau rengia džiazo muzikos koncertus ir šokių, S. Tamkevičius irgi sumanė renginį. Praėjusių metų pabaigoje per pamokslą jis apsisukė organizuosias šventoriuje kalėdinę eglutę, pakvietė parapijietius atsi-vesti vaikus, o sau į pagalbą pasitelkė dar porą kunigų. Kadangi šito Kybartuose dar nėra buvę, tai žmonės ir nustebo: šventoriuje eglutė?“

— Kokį tikslą turėjo ruoš-damas šį renginį? — buvo paklaustas teisiškai.

— Norėjau pajavairinti religines apeigas, — paaiškino S. Tamkevičius.

Ką bendro su tikėjimu, su religinėmis apeigomis turėjo šitas renginys? Nieko. Jį S. Tamkevičius suorganizavo tam, kad šventoriuje būtų dar viena proga viešai pasisąpyti iš kai kurių vietinio pobūdžio trūkumų, jais remiantis pakiršinti susirinkusių prieš valstybinę santvarką, pasityčioti iš mokytojų, švietimo darbuotojų. — Jis mikrofonu rankose dvasios tėvai sukėlė josi tarp susirinkusių ir laidė provokacines replikas. Ar tai ne tyčinis žmonių kiršinimas prieš valstybines įstaigas, prieš švietimo sistemą?

Maža to, po kurio laiko šį savo renginį S. Tamkevičius išgarsino „Kronikoje“, o iš čia jis pateko į šmeižikų rankas užsienyje.

(Bus daugiau)

Pasirašė Azorų bazės sutartį

Lisabona. — Valstybės sekretorius Shultz pasirašė sutartimą su Portugalija, kuri leidžia Amerikai turėti Azorų salose karinę aviacijos bazę. Sutartis galios septynerius metus. Amerika padidins Portugalijai ekonominę ir karinę paramą iki 145 mil. dol. per metus. Anksčiau už šią bazę portugalai gaudavo 90 mil. dol. per metus.

Abi valstybės greit pradės naujas derybas dėl karinių bazų patioje Portugalijoje. Portugalų vyriausybė pageidavo šias derybas vesti atskirai nuo Azorų salos derybų.

KALENDORIUS

Gruodžio 15 d.: Celinas, Kristijona, Kovotas, Vingilė.
Gruodžio 16 d.: Euzebijus Ver., Albina, Vingaudas, Alvinė.

Saulė teka 7:10, leidžiasi 4:21.

ORAS

Debesuota, vėjauta, šalčiau, temperatūra dieną 30 l., naktį 15 l.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Eilę metų Detroito viena ar kita lietuviška organizacija rengdavo Naujų Metų sutikimą. Prieš kelis metus, nei vienai organizacijai nebesirytant tokių pobūvių rengti, Dievo Apvaizdos parapija nutarė ne nutraukti tos tradicijos ir surengti Naujų Metų sutikimą.

Kadangi didelio pelno nesiekama, tai ir dalyvavimo kaina nebūna aukšta, o nemažas būrys mūsų tautiečių turi progą tarpusavy pabendrauti, atsivieškinti su senaisiais metais ir sutikti ateinančius. Tuo pačiu tikslu Dievo Apvaizdos parapija ir šiais metais rengia Naujų Metų sutikimą. Visi Detroito ir Windsor apylinkių lietuviai nuosirdžiai kviečiami dalyvauti.

Naujų Metų sutikimas įvyks Dievo Apvaizdos parapijos salėje gruodžio 31 d. Pradžia 8 val. vak., vakarienė — 9 val. v. Bus karšta vakarienė, šampanas, alus, balionai ir kepiniai o ankstyva rytą — „pitca“ ir kava. Šokiams gros R. Kaspučio orkestras. Taip pat veiks bufetas.

Dalyvavimo kaina 35 dol. porai, jei bilietus įsigysite iki gruodžio 26 d. Po tos datos bilietų kaina 40 dol. porai. Jaunimui — 7.50 dol. asmeniui. Bilietus galima įsigyti pas Alfonsą Juska arba Aldoną Milmanienę klebonijoje. Užsakančiant vietas ar stalus kreipiamasi į Alfonsą Juska tel. 264-7735.

Parapijos taryba

“GABIJOS” IR “BALTIJOS” TUNTŲ SUEIGA

Lapkričio 20 d. Kristaus Karaliaus šventėje įvyko ir Detroito tuntų sueiga. Misių auke organizuotai dalyvavo skautės, skautai, abiejų tuntų vėliavos, giedojos Jaunimo choras, klebono kun. V. Kriščiūnevičiaus pamokslas pritaikytas Kristaus Karaliaus šventei. Misioms patarnavo ps. Linas Orentas, sk. Algis Rudis ir ps. Ramūnas Savickas.

Salėje išsiriokė skautai, esantys atvykstantįjį jubiliejinę stovyklą stovyklautojų, kurie įvykio su JS daina ir šūkiu: „Aušra — Lietuva — tegyvuoją skautiją“, „Gabijs“ tuntui stovykloje vadovavusi v. sk. Danutė Gilvydienė įvedė seses, o brolius — ps. Andrius Anužis. Sesės tuntininkėi įteikė „Gabijs“ tunto JS gairę. Tunto adjutantė v. sl. Asta Jurgutytė vedė bendrą tunto sueigą. Ropartai tuntininkams ir sueigos viešniai, Vidurio rajono vadeivė ps. Aldona Miškinienė.

Vyriausios skautininkės įsakymu ps. fil. Danguolė Jurgutienė skiria „Gabijs“ tunto tuntininkę. Apdovanojamos Tėvynės Dukros žymeniu: v. sl. Asta Jurgutytė, v. sk. Biruta Leonavičienė, v. sk. Vanda Šepetienė, ordinu Už Nuopelnus: ps. Danguolė Bielskienė ir ps. Valentina Bulotienė.

Vid. Rajono vadeivė ps. A. Miškinienė, pasidžiaugusi jaunų vadovų gražioje pastangomis tunte ir stovykloje, permė tunto vėliavą iš buv. tuntininkės ps. fil. Ritos Kasputienės ir ją perdavė naujai, sveikindama, kad tuntas vėl turi vyriausią vadovę. Dvyliktoji tuntininkė sesė Danguolė — kaip ir vienuolika prieš ją buvusių — susikaupusi bučiuoja tunto vėliavą ir kreipiasi į savo tuntą: — Mielos sesės, kai prieš ketelį minučių priklausėsi bu-

čiavau „Gabijs“ tunto vėliavą, man buvo labai jaudinantis momentas. Turbūt, kiekviena atsimenate tą jausmą po paukštytės, skautės ar kito įžodžio, kai jausmai užplūsta krūtine. Man tuo pat metu perbėgo mintis — kas būtų, jei klaupdama suklūpčiau? Manau, ir jūs taip esate kada nors pagalvojęs. Bet ir jūs, ir aš dabar, stengėmės ir nesuklūpome. Mūsų skautiška organizacija, su milijoniniais narių skaičiais pasaulyje, turi daug gražių simbolių, gražių papročių, kurie padaro mūsų gyvenimą gražesni, įdomesni, kurie kai kada privertia pasispausti, padirbėti, kad daugiau sužinotume, daugiau suprastume. Mes visos matome žinias televizijoje: tiek daug žiaurumo, Lebanone, Salvadore, badas Afrikoje, Indijoje, žemės drebėjimas Turkijoje. Ir čia Amerikoje girdime apie žudymus, apipilimus, apgavimus, ne teisybes. Ir, esu tikra, kiekviena esate sakiusi: — Ak, kaip norėčiau pakeisti, padaryti geriau! Šiame kambaryje mūsų nedaug ir mes nesustabdysime karo Lebanone, bet mes galime padaryti mūsų pasaulį malonesnį, švelnesnį, linkmesnį. Tą galime padaryti sau, savo tėveliams, savo draugams, savo sesėms, broliams. Galime padėti kenciančiai Lietuvai, ten pasilikuotiems lietuviams — ir vis sekamos mūsų šūki „Vis būdžiū!“ — tai reiškia: nesuklumpu bučiuodama vėliavą, tai reiškia budžiu, stengiuosi kiekvieną dieną budėti Dievo Tėvynės ir Artimo tarnyboje.

Tuntas sutartinai sušunka: „Jaunos širdys — jų liepsna — tegyvuoją „Gabijs“!“. Perskaitomi „Gabijs“ tunto įsakymai. Pasveikintos visos skautės, dalyvavusios JS ir tenai skautininkės įžodį davusi ps. Danutė Petronienė. Padėkojame „Gabijs“ stovyklautojų vadovei v. sk. Danutei Gilvyditei ir kitoms JS ejuosioms pareigas: vyr. skautėms Lidijai Gilvyditei, Audrai Klimaitėi, Daivai Orentaitėi, padėjusios stovyklai pasiruošti ps. Aušrai Klimaitėi, v. sk. Paulitai Abariūtei ir nuo š. m. balandžio mėn. 24 d. iki spalio mėn. 6 d. laikinai tuntininkės pareigas ejuosiai v. sl. Astai Jurgutytei. Paskelbiama nauja tunto vadaija: Tuntininkė — ps. fil. Danguolė Jurgutienė. T-kės pavaduotoja — ps. t. n. Nora Sugintaitė. Tunto adjutantė — v. sk. Daiva Orentaitė. Dr. D. Kesiūnaitės vardo vyr. skaučių d-vės draugininkė — v. sl. Alma Naumaitė ir globėja — ps. fil. Aušra Klimaitė.

„Jūratės“ patyrusių skaučių d-vės draugininkė — ps. fil. Danguolė Bielskienė.

„Jūratės“ patyrusių skaučių d-vės draugininkė — ps. fil. Danguolė Bielskienė.

„Jūratės“ patyrusių skaučių d-vės draugininkė — ps. fil. Danguolė Bielskienė.

„Jūratės“ patyrusių skaučių d-vės draugininkė — ps. fil. Danguolė Bielskienė.

Detroito skaučių ir mamų arbatėlėje buvo daromi lietuviški kalėdiniai papuošalai. Iš k.: ps. Valentina Bulotienė ir skautės Gina Radzevičiūtė ir Audra Mingėlaite.

Nuotr. B. Barauskienės

„Vilijos“ skaučių d-vės draugininkė ir tiekimo skyriaus vedėja — ps. fil. Valentina Bulotienė.

„Kun. Birutės“ jaun. skaučių d-vės draugininkė — v. sk. Kristina Butkūnaitė ir adjutantė — v. sk. Janina Kizlauskaitė.

Vyr. skaučių Židinio pirminkė — v. sk. Roma Radzevičienė ir pavaduotoja v. sk. Dana Žebraitiene.

Iždininkė ir agnūnė — do-biliukų vadovė — ps. Alma Sveticienė.

Pasveikintos jauniausios tunto sesės — paukštytės kandidatės: Dana Barauskaitė, Kristina Barauskaitė, Aleksa Ervesti, Laimutė Lingytė, Kristina Mayer, Laura Mayer, Daiva Stonytė ir Aidutė Viskantaite.

„Baltijos“ skautų tunto įsakymai ir tuntininkės ps. Juozas Orentas, sveikindamas naują tuntininkę, įteikia jai skaisčiai raudoną rožę. Sueigoje dalyvavo buv. tuntininkės ps. Dalia Gilvydienė, ps. fil. Rita Kasputienė, s. fil. Liud. Ragienienė ir v. s. fil. Jūratė Pečiūrienė. Čia esančių ir negalinčių dalyvauti visų vienuolikos tuntininkių vardu J. Pečiūrienė sveikino dvylikąją — sesei Danguolei įteikdama saujelę Lietuvos žemės, žemės, dėl kurios dirbome ir dirbsime.

Himnas, išnešamos vėliavos. Laužas su dainomis ir pasirodymais, o vilkiukai ne tik dainavo, bet ir šoko. Akordeonu pritarė ps. Linas Orentas.

J. P.

SUARTĖJIMO VAKARONĖ

Š. m. lapkričio 16 d. 7 v. v. Liet. Kultūros centre įvyko visų Detroito skaučių ir jų mamų suartėjimo vakaronė, kurios programą koordinavo ps. Alma Sveticienė. Tuntininkė ps. Danguolė Jurgutienė visų susipažinimą pradėjo tarmu, kad ryšys tarp motinos ir dukters yra nepaprastai brangus ir reikšmingas, kurį reikia puoselėti. Pakvietė kiekvieną vakaronės dalyvę prisiminti savo pirmąją vadovę. Jauniausios sesytės daug negalvojo, jų pirmos vadovės dar su jomis, vyresnės bėgo į „Gabijs“ tunto trisdešimt ke-

Detroito paukštytės daro kalėdinius papuošalus. Iš k.: Kristina Barauskaitė, Laimutė Lingytė ir Dana Barauskaitė.

Nuotr. B. Barauskienės

TRUMPAI

Šv. Antano lietuvių parapijos Detroito patalpose ir šiais metais bus bendros Kūčios šeštadienį, gruodžio 24 d., 8 val. vak. Kūčių vakarienė sutampa su Kūčių dienos data. Tas laikas labai patogus, nes po Kūčių vakarienės tame pačiame pastate vidurnaktį bus Bernelių Mišios, kurių metu giedos bažnytinis choras. Kūčių vakarienę ruošia jūros šaulių kuopa. Norintieji dalyvauti bendroje Kūčių vakarienėje registruojasi pas renginių vadovą Petrą Būksnį. Kūčių vakarienės valgius pagamins kuopos moterų sekcijos vadovė Angelė Būksnienė, talkinant S. Paulikienėi ir S. Sirutienėi. Laiko nebėdaug, todėl neveluokime užsiregistruoti.

Šv. Antano parapijos liturginė komisija ruošiasi išleisti giesmyną bažnytiniam giedojimui per lietuviškas pamaldas. Bus sudaryta leidinio redakcija ir telkiamos lėšos leidinio išlaidoms apmokėti. Aukcas šiam reikalui jau įteikė: V. ir P. Čižauskai, A. ir M. Skauskai, P. Jocius, P. ir O. Ribinskai. Yra ir pasižadėjusių aukoti: P. ir B. Viršilai, P. Bulotienė.

„Žiburio“ lituanistinė šeštadieninė m-kla kviečia visus atsilankyti į jų ruošiamą Kalėdų eglutę, kuri įvyks sekmadienį, gruodžio 18 d., 12:30 val. vidurdienyje. Kultūros centro didžiojoje salėje (prie Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos bažnyčios, 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, Mich.) Meninė programa bus atlikta scenoje, o salėje bus Kalėdų senelio sutikimas ir dovanų išdalinimas.

S. Slizys

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

VYČIAI SVEIKINA VYSKUPĄ V. BRIZGĮ

Lapkričio 20 d. Aušros Vartų parapijoje New Yorke buvo paminėta vyskupo Vincento Brizgo 80 metų amžiaus sukaktis. Lietuvos Vyčių organizacijos centro valdybos pirmininkė Loretta Stukienė savo sveikinimo kalboje pareiškė, kad:

„1906 m. trejų metų Vincukas, bėgiodamas aplink tėvų namelį Plynių kaime, nenujautė, kad tais metais New Yorke steigėsi Aušros Vartų parapija, kurioje jam teks švesti garbingą savo amžiaus sukaktį.

„1913 m., kai jau ėjo į Daukšius pradinę mokyklą, dešimties metų Vincas taip pat metais toli už Atlanto, Amerikoje, jauni lietuviai buriarai ir organizacija, pasiryžę darbuotis Dievui ir Tėvynei.

„1927 m., kai vyčiai atvežė auksinį kardą Lietuvos kariuomenės vadui generolui Žukauskui, jau į kunigus įsventintas jaunas Vincentas Brizgas turėjo žinoti, kad Amerikoje yra tokia Lietuvos Vyčių organizacija.

„Tremtinys vyskupas Vincentas Brizgas 1949 m. atvyko į Ameriką ir tuojau glaudžiai susirio su vyčiais. Vyčiai jį greitai pamilo.

„1952 m. vyčių seime Daytone vysk. V. Brizgas aktyviai įsijungė į Lietuvos vyčių organizacijos dvasinę vadovybę. Jo mintis buvo: „Vyčiai, mums jūsų reikia parapijose, miestuose, valstijose, visoje Amerikoje“.

E. P.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.
- Redakcija straipsnius taisydo savo nuostata. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. JONAS MAŽEIKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
o-8 antr. 12-o; penkt. 10-12, 1-o

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St. Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St., Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Dr. Juozas Meškauskas ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val.: pirm. antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.p. Tik susitarus

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm. antr. ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir o-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm.,
antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm. antr. ketv. ir penkt.
2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave. Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Kritikuojant "premių maniją"

SIŪLOMOS NAUJOS PREMIJOS

Neseniai spaudoj pasirodė JAV LB Kultūros tarybos pareiškimas dėl premijų, kurias taryba dalina gana dosniai.

I tai "Dirvos" Skirpstas atsielėpė straipsniu, prasidedančiu šitokiais žodžiais:

"Gerai, kad Kultūros taryba pajuto reikala aiškintis dėl premijų. Bet sakoma, jei meilė jau reikia įrodinėti — nedaug jos belikę, o kol meilė tikra, jokių įrodymų nepasigirdi. Ta proga prisiminkim, kokių būta visuomenės balsų spaudoj, tai suprasim, kodėl K. tatybai prireikė teisingis".

Ir paskui pacituoja, komentarus pridėdamas, keletą tų "visuomenės balsų" (žr. "Dirvos" nr. 47).

Bet pirmiausia atsukime ausį į paties Skirpsto balsą. Su pirmuoju jo sakiniu norime turėti jokių ginčų. Juk iš tikrųjų "gerai, kad Kultūros taryba pajuto reikala aiškintis dėl premijų" (beje, kiekviena visuomenei atskaitinga įstaiga turėtų laikus nuo laiko pasiaiškinti, kuo ji motyvuoja viešąją ar kitokią savo veiklos kryptį). Bet vos šią pagirtiną mintį ištaręs, Skirpstas antrojo sakiniu nei iš šio, nei iš to prašė apie... meilę. Tai suskamba lyg ir ne į temą.

Apie kokią meilę, — t.y. apie kieno meilę? — jis čia kalba? Tiesa, yra toks dalykas, kaip Kultūros tarybos meilė premijoms, bet kaip tik šios meilės niekas "neįrodinėja", nes josios buvimas niekas — nei Kultūros taryba, nei jos kritikai — neabejoja. Visiems juk pernelyg akivaizdu, kad Kultūros taryba tikrai į premijas "įsimylėjusi"! Ne apie tai sukasi klausimas. Klausimas greičiau sukasi apie tai, ar ji gerai daro, šitaip premijas mylėdama. Kitaip sakant, tai ne atvejus klausimo, ar Marytė myli Joną (sutikim, ji iš tikrųjų jį myli!), bet klausimo, ar ta jos meilė verta, pateisinama, reikalinga (gal Jonas nenaudėlis, ir gal Marytė yra kas geresnio veikti, negu eikvoti savo meilę Jonui). Štai kur ginčo objektas: ne meilės tikrumas, o jos pateisinamumas. Tuo klausimu ir nukreipė Kultūros tarybos pasiaisiškinimas. Bet užtat Skirpsto įsiterpimas su liaudies išmintimi apie "meilės tikrumo įrodymą" yra nelogiškas ir ne vietoj.

Taikiūs šiuo atveju tebtų samprotavimai, mėginantys įrodyti, kad Kultūros tarybos "meilė" premijoms yra kuo nors peiktina. Tokių samprotavimų Skirpsto rašinys esama, nors nedaug. Minėjome, kad jis cituoja "visuomenės balsus". Bet kai kurie iš jų visai neturi nieko bendro su premijų klausimu. Štai vienas pilietis skundžiasi, kad lietuviškų knygų išvairoje mažai bėperka. Ji paremia rašytojus, pranešdamas, kad neberašys vienos sumanytos knygos, nes "baigia sunykti skaitytojai". Bet tai argumentai ne prieš Kultūros tarybos premijų politiką, o aplamai prieš knygų gaminimą. Valia tam rašytojui (beje, per ilgą savo gyvenimą duklė lietuvių literatūrai jau su kaupu atidavusiam) kurti ar nebekurti knygų kaip jam patinka. Bet kiti teberašo iš pašaukimo, nebesiguosdami, kad tas jų "saukimas" susilauktų skambesnio atliepio išvairoje. Jiems užtenka to, kad vienas kitas jų kūrybos egzempliorius pakliūna į Lietuvą, kur galbūt "slaptomis priemonėmis" dar padaugintas kaip brangvynio taurė keliauja per rankų rankas. Už vis labiausia juos stiprina tikėjimas, kad jei ne šiandien, tai už ne-

žinia kiek dešimtmečių toji išvairoja kūryba vis tiek sugrįš į laisvės rytojaus sulaukusią tėvynę, kur milijonai širdžių ją sutiks jau kaip naujai atrastą klasiką iš anų nelemtų tautos perskrymo dienų. (Bet užtat ir yra mums šiandien pareiga kurti tokio vardo vertą literatūrą, užuot tenkinusis progine, kad ir patriotiška didaktika, pareiga fermentuoti kultūrinį brangvynį, o ne grafomaninį actelį.)

Dar kitas Skirpsto pacitotas pilietis, solidariai su visais nusiskundęs, kad "nėra pakankamai skaitytojų", siūlo šiai problemai "originalia" išeitį: "Ar nebūtų gražu, kad atsirastų fondatorius įsteigti dar dvi premijas: 1. labiausiai skaitančiam knygą ir 2. daugiausia prenumeruojančiam laikraščius". Bet nereikia didelių išminties įvelgti, kad šie siūlymai visiškai neįvykdomi. Imkime, pvz., antrąjį. Išeivijoje tebėra trys ar keturi tuzinai periodinių leidinių, kuriuos galima užsiprenumeruoti. Tam, kad objektyviai nustatytume asmenį, kuris jų prenumeruoja daugiausiai, reiktų persijoti visų jų kortekas, ieškant jose dažniausiai pasikartojančios pavardės. Kas surastų laiko ir energijos šitokiam darbiui apsiimti? Svarbiausia, kiek atsirastų laikraščių, sutinkančių leisti pašaliniam knistis jų kartotekose? O jeigu bandytume apeiti laikraščių administracijas (pvz., reikalaujant, kad patys skaitytojai jūry komisiškai pristatytų laikraščius ar vokių skiauteles su ten išspausdinta jų pavarde bei adresu), tai kaip nustatytume skirtumą tarp tokio asmens, kuris mėnesį prieš konkurso terminą užsiprenumeruoja, sakykim, 40 leidinių (ir po metų prenumeratų gal nebėra atnaujinu), nuo to, kuris jau išties dešimtmečius lojaliai prenumeruoja kad ir "tik" 30 leidinių? Ir ktram iš jų skirtume premiją?

O kuriuo praktišku metodu sąžiningai nustatytume, kas "labiausiai skaito knygas"? Jeigu ir pavyktų per imposibile sužinoti, kas daugiausiai jų perka, ar tai reiškia, kad jis jas labiausiai ir skaito? Net ir aplankius pasisilūsiųjų tautiečių namus ir apžvalgius jų asmenines bibliotekas, šito klausimo objektyviai neatsakytume (nes neatskirtume kolekcionieriaus nuo tikro skaitytojo, kuris knygas perskaitęs gal perduoda jas vietinei lietuistikos mokyklai ar persiunčia Pietų Amerikos lietuviams).

I premijas įsimylėjusioji Kultūros taryba dažnai kaltinama "razumo stoka". Bet jau geriau "razumas" Kultūros tarybos, negu, kaip regime, kai kurių Skirpsto iš krūmų prisiskautų jos kritikų...

Pats Skirpstas, prisimines pirmąjį ankstyvųjų pokario metų prasižvelgį iš už geležinės uždangos žvejį Grišmanauską ir du jo kolegas, vienoj vietoj priekaištuoja, "kodėl nebuvo premijos tų trijų drasulių žygiui pavaizduoti poema, drama, novele?" Bet jei jau tokiu smulkiu konkretumu siūlomos premijos, tai lengvai atsirastų dar dešimtys panašiai vertų temų, kuriomis irgi nebūvo niekad paskelbta jokių konkursų. O jei šiuos "neapsižūrėjimus" intume atitaisinėti, ar tai neprisidėtų kaip tik prie tos premijų "inflacijos", dėl kurios verkšlenda dar vienas Skirpsto pasitelktas "visuomenės balsas"?

Kur nuoseklumas?

m. dr.

AMERIKIETĖ VIENUOLĖ PASAKOJA APIE LIETUVĄ

"Katalikų Taikos Koalicija" nepasitarnauja nei taikai, nei tiesai, sako Baltų Laisvės Lygos vicepirm. Antanas Mažeika

— Girdėjote amerikietės vienuolės pranešimą apie Lietuvos katalikus ir dalyvavote diskusijose. Kas tą pranešimą organizavo?

— Californijoje (turbūt ir kitur), vyskupams remiant, veikia "Catholic Peace Coalition", kuri populiarina Amerikos katalikų vyskupų pastoracinį laišką taikos ir atominių ginklų klausimais. Tuo reikalu buvo sukvietta tarpparapiinė konferencija Sv. Juozapo parapijos salėje, Santa Ana, Calif., ir aš ten dalyvavau. Pranešimą darė seselė Kathleen Schinhofen. Ji su "Tarpreliginės taikos tarnybos" delegacija vyko į Sovietų Sąjungą ir didelę pranešimo dalį skyrė Lietuvai.

Kaip tą konferenciją pateikėte?

— Californijoje taip pat yra susiorganizavę sąjūdis "Catholic Americans for Peace through Strength" (CAPS), kuris nepartija vyskupų laiškui, nes jis vienašališkai pasisako už taiką, o pamiršta teises, laisvės ir teisingumo principus. Kaip Baltų Laisvės lygos vicepirmas priklauso CAPS sąjūdžiui, ir mūsiškių būrys nuvykome konferencijon pateikti savo argumentus.

— Ką seselė Schinhofen pasakojo apie Sovietų Sąjungą?

— Ji vyko ten, kaip minėjau, "Tarpreliginės taikos tarnybos" delegacijos sudėtyje. Tikslas — patirti tikrą religijos padėtį Sovietų Sąjungoje. Susidariau įspūdį, kad ji samoningos propagandos už Sovietų Sąjungą nevedė, tačiau papuolė į gudriai suregztą komunistinės klastos tinklą, ir jos nupieštas paveikslas išėjo kreivas. Delegaciją visą laiką "globojo" partijos ir vyriausybės atstovai. Nors teoretiškai ji žinojo, kad ten nėra religinės laisvės nei pilietinių teisių, kad puolamas Afganistanas, tačiau ką matė, beveik viskas gražu: Maskvoje daug automobilių, ortodoksų popai gyre santvarką, rusės moterys už taiką, nes sovietai skaudžiai nukentėję nuo nacių. Pasitakė atsikirti disidentai, bet tai trockistai.

Seselė skaidrėse rodė gražiai stovyklose besitvarkančius komjaunuolius ir pionierius.

— Kaip ji pavaizdavo religines laisves Lietuvoje?

— Lietuvai skyrė daugiausia laiko ir rodė daug skaidrų. Aplamai jos nupieštas Lietuvos paveikslas išėjo šviesus. Vilniuje delegaciją priėmęs vyskupas (kurio nėra) ir vaishinės konjaku. Pasakojo, kad valdžia po revoliucijos (?) dariusi spaudimą į katalikų Bažnyčią Lietuvoje, nes Bažnyčia rėmusi turtinguosius.

Skaidrėse seselė rodė Vilniaus bažnyčias ir sakė, kad tai gražiausios bažnyčios Europoje. Prisiminė ir Napoleono norą ant delno į Paryžių perkelti Sv. Onos bažnyčią.

Kaunas esąs Lietuvos katalikų Bažnyčios centras. Apie tai katalikų vyskupų seminarija. Įspūdis buvęs teigiamas. Priviame pokalbyje po pranešimo ir diskusijų seselė man pasakė, kad vienas kitas klierikas jai iš ausų pašnibždėjęs, kad reikalai seminarijoje prastai. Delegacija susitikusi ir su lietuvišiais tikinčiaisiais pasau- liečiais. Jie sakė, kad Lietuvoje katalikų Bažnyčiai geriau, kai Amerikos ir Sovietų Sąjungos santykiai esą geri.

— Ar seselė Kathleen Lietuvoje nepastebėjo priespaudos ženklų?

— Iš jos pranešimo neatrodė, kad būtų pastebėjusi, nors teoretiškai teisingų žinių ir turėjo. Be pvz., ji nežinojo, kad ortodoksų Bažnyčia yra pilnai komunistų užvaldyta, kad komjaunuoliai ir pionierai, — tai būsimieji komunistai ir ateistai, kad respublikų autonomija labai ribota, kad Lietuvos vyskupai, kunigai ir klierikai valdžios atstovų aki- vaizdoje tiesos kalbėti negali, kad jiems priskirti "globėjai" juos izoliavo nuo persekiojimų nebebijančių rezistentų. Todėl "Katalikų taikos koalicija" nepasitarnauja nei taikai, nei tiesai.

— Ar susidarė proga toje konferencijoje pateikti teisingus faktus?

— Mes iš CAPS sąjūdžio kalbėjome keli. Sąjūdžio pirmininkas Art Wilkins atakavo vyskupų raštą dėl vienašališkumo. Jis teigė, kad siekti taikos galima tik akcentuojant teisingumą ir žmonių ir tautų laisvę. Pasaulis praras taiką, jei Amerika bus silpna.

Aš savo kalboje naudoju Pabaltijo valstybių pavyzdį: Molotovo — Ribentropo pak-

ta, okupacija, Bažnyčios persekiojimą, trėmimus, Sibirą. Kalbėjau apie rezistenciją, pagrindžio Bažnyčią, kunigų teismus, pagrindžio spaudą. Dalinau anglų kalba katalikų Bažnyčios "Kroniką" ir kitą literatūrą. Žmones galima paveikti. Man daug plojo.

— Kokiu būdu tai klaidinančiai propagandai galima efektingiau pasipriešinti?

— Pasipriešinti galima ir reikia. Lietuvos pagrindis paruošia daug medžiagos. Lietuvos katalikai daug rizikuoja ir daug nukentia. Kun. Pugevičius pas mus tą medžiagą pri- taiko naudojimui. Aš negaliu suprasti, kodėl mūsų katalikų organizacijos pasitenkina rutinine veikla. Kur yra vyčiai, ateitininkai? Kodėl Katalikų federacija šiam reikalui aptarti nesukviečia specialios konferencijos? Suprantu, kad veiksniai tokiam darbui neturi laiko.

Vokietijos, Prancūzijos, Australijos katalikų vyskupai yra priėję prie kitų išvadų, negu Amerikos vyskupai. Pasipriešinti Amerikos katalikų vyskupų mokymui pasaulietiškuose reikaluose nėra Katalikų Bažnyčios drausmės laužymas. Šis metas yra gera proga Amerikos lietuvių katalikams sueti ir bendradarbiauti su kitais Amerikos katalikais, kuriems teisingumas, žmogaus ir tautų laisvė nėra menkesnės vertybės už taiką bet kokia kaina.

J. K.

Antanas Mažeika (kairėje) su Tarptautinės komunikacijos agentūros vice direktoriumi Melvynu Levitsky.

ŠEIMOS TEISIŲ CHARTA

Paskelbtas naujas Bažnyčios dokumentas, pavadintas Šeimos teisių charta. Dokumentas buvo parengtas, vykdamas Pasaulio vyskupų sinodo 1980 metų sinodo nutarimą. Pasaulio vyskupų sinodas tada buvo kaip tik susitelkęs prie "Krikščioniškos šeimos uždavinio šiuolaikiniame pasaulyje". Rengiant Šeimos teisių chartą, bendradarbiavo viso pasaulio vyskupų konferencijos ir įvairių sričių ekspertai. Dokumentas yra pažymėtas 1983 m. spalio 22 dienos, tai yra Jono Pauliaus II popiežiaus pradžios metinių data. Charta išsiuntinėta viso pasaulio valstybių vyriausybėms ir svarbiausioms tarptautinėms bei tautinių organizacijų vadovybėms. Šeimos teisių charta kreipiasi pirmiausia į valstybių vyriausybes, kurios rūpinasi visuotine žmonių bendruomenės gerove, atkreipdama dėmesį į esmines šeimos teises, kurių apsaugojimas atitinkamai įstatymais yra būtina socialinės pažangos sąlyga. Charta kviečia didžiausias tarptautines bei tautines organizacijas panaudoti visą savo įtaką, kad visoms šeimoms būtų užtikrintos pagrindinės jų teisės. Kreipdamasi į pačias šeimas, charta nori sustiprinti jų samoningumą, kad jos, vienydamosios savo tarpe, ryžtingai kovotų už savo teisių apsaugojimą. Šeimos teisių charta pagaliau kreipiasi į visus vyrus ir moteris, kviesdama padaryti visa, kas galima, kad šeimos teisės šiuolaikinėje bendruomenėje būtų kuo rūpestingiausiai saugojamos, nes tai turi gyvybinės reikšmės visai žmonijai.

Tarp visuotiniai pripažintų šeimos teisių charta ypač iškelia atsakingo gimdymo teisę ir šeimos teisę į vaikų auklėjimą. Rekomenduodama natūralius gimimų kontrolės metodus, charta visu griežtumu atmata sterilizaciją ir abortą bei kitas nenatūralių gimimų apribojimo priemones, pažeidžiančias žmogaus asmenų kilumą. (Atskirai pabrėžia, kad abortas yra tiesioginis pažeidimas pagrindinės žmogaus teisės į gyvybę.) Kalbėdama apie vaikų auklėjimą, charta pabrėžia tėvų teisę laisvai, pagal savo įsitikinimus pasirinkti savo vaikams mokyklą. Nurodo, kad seksualinis vaikų auklėjimas turi vykti tėvų priežiūroje, apsaugojant bręstantį jaunimą nuo pragaistingos masinės komunikacijos priemonių įtakos.

Valstybei tenka uždavinys sudaryti atitinkamas sąlygas, kad galėtų būti apsaugota šeimos nesuardomumas bei pastovumas. Skrybros grįžta pačius šeimos institucijos pagrindus. Charta primena, kad pagal socialinę Bažnyčios doktriną motinos pagrindinis uždavinys yra vaikų auklėjimas. Dėl to šeimos tėvas už savo darbą turėtų gauti tokį atlyginimą, kurio pakaktų visos šeimos išlaikymui.

Pasmerkė kunigo Tamkevičiaus bylą

Washingtonas. — Jungtinės Amerikos Valstybės oficialiai pasmerkė lietuvii kunigui, Kybartų klebonui Sigitui Tamkevičiui sovietinės valdžios iškeltą baudžiamąją bylą. Amerikos valstybės departamentas paskelbtame komunikate pažymima, kad lietuvių kunigo persekiojimas prieštarauja sovietinės valdžios tvirtinimui, kad ji gerbianti pagrindines žmogaus teises ir religinę laisvę. Sugriežtinti susidorojimai su žmogaus teisių ir religinės laisvės gynėjais, pažymima valstybės departamentu komunikate, lygiu būdu nesiderina su sovietų skelbiama taikos politika. Be kunigo Sigit Tamkevičiaus Amerikos valstybės departamentas komunikate taip pat paminėto teismo procesus už tariamą antisovietinę veiklą rusų žmogaus teisių gynėjui Oleg Radzinskiui ir žydų veikėjui Isiof Begun.

KALĖDŲ DOVANA

VALENTINA ŪSELINĖ

5 — Kodėl Jūs atėjote? — staiga paklausė Leona tyliai lūdnai, bet šaltu balsu. — Aš manau, kad Jūs tikriausiai turėjote kitų planų Kalėdoms ir turėjote gal aplankyti ką nors artimesnio ir svarbesnio negu aš.

— Aš esu vieniša moteris, — kiek patylėjusi pradėjo kalbėti Gruzdienė. — Aš atvykau į Ameriką visai viena. Mano vyras mirė karo metu Vokietijoje, o dukrelė liko Lietuvoje, pas vyro tėvus. Mūsų su vyru buvom netikėtai suminti vokiečių ir išvaryti apkasų kasti, — paaiškino ji, pamąčiusi nustebugi Leonos žvilgsnį, kai paminėjo paliktą dukrelę Lietuvoje.

Vėl abi neaukščiau nutilo.

— Kodėl neatvažiuoja dabar dukra į Ameriką? Juk galėtumėte ją parsikviesti. — Klausė Leona dabar jau su didesniu susidomėjimu.

— Labai norėčiau... Bet nėra taip lengva. Ne visiems leidžia rusai atvažiuoti. Reikia ilgai laukti, kol pasiseka gauti leidimą. Be to... tai brangiai kainuoja... kelionė... ir viskas... — kiek paraudusi užbaigė Gruzdienė. Jai atrodo lyg nereikalinga tiek daug apie save kalbėti tai vargšei mirštančiai moteriai. Bet kai ji pažvelgė į Leoną, jos blizgančių akių žvilgsnyje išskaitė tikrą susirūpinimą ir net nuosirdžią užuojautą.

— Gaila, gaila, kad taip turi būti. Bet gal tau pavyt ir po kiek laiko... Būti visai vienai sunku. Ilgėtis dukters ir negalėt jos pamatyti... ir taip ilgai...

Gruzdienė prisiminė staiga, ką jai rašė seselė apie Leonos dukterį ir pagalvojo, kad bereikalingai

paminėjo savo ilgesį. Kaip baisiai kur kas daugiau turi kentėti Leona, amžinai netekusi savo mergaitės. Tačiau užsiminti apie tai nedrįso. Nenorėjo išduoti seslės, kuri gal be Leonos žinios parašė jai apie Leonos pergventą tragediją.

— Bet Leona pati pradėjo apie tai kalbėti.

— Aš turėjau dukterį... Žina buvo jos vardas. Bet ji buvo smarki, graži, vėjavaikė. Mūdi nesutikome. Aš nenorėjau, kad ji važinėtu, draugautų su Toni, kurį ji įsimylėjo. Pagaliau aš ją išvairiau iš namų. Taip... Niekad tėvai neturėtų išvaryti vaiko iš namų... Taip... Aš buvau bloga mama. Aš nenorėjau jos matyti. Ir ji negrįžo... Aš nieko apie ją negirdėjau visus metus. Po to, taip pradėjau rūpintis, nerimti ir ilgėtis, kad mano visas piktumas praėjo. Tuomet aš pradėjau jos ieškoti... Leona nutilo. Buvo matyti, kad ji labai jaudinosi. Gruzdienė norėjo ją kaip nors pertraukti, nuraminti... Bet Leona tuoj nugalėjo save ir nors drebančiom lūpom tęsė savo pasakojimą toliau.

— Bet jau buvo per vėlu. Ji buvo įkliuvusi į narkotikų pardavėjų pinkles. Vieną dieną man pranešė, kad ji žuvo automobilio katastrofoje. Kartu su Toni... Tuomet aš likau visai viena... Mano vyras buvo mane palikęs, kai Zina dar buvo visai maža. Kai Zina žuvo, aš visai netekau galvos. Pradėjau gerti... Pati pradėjau vartoti narkotikus. Po kiek laiko pradėjau jaustis blogai. Aš nežinojau, kad aš jau sirgau. Maniau persišaldymas, sloga, šiaip gerklė skauda... Pagaliau nuėjau pas daktarą ir sužinojau, kas man yra. Nežinojau, kad daryti. Bijojau skurdo, skausmo... — Vėl nutilo. Gruzdienė gailėstis spaudė širdį.

— Tą dieną, kai tave sutikau, aš buvau išgėrusi narkotikų. Aš ėjau nežinodama kur... Galvojau nusižudyti... Iš namų išėjau taip kaip buvau, net neapsirengusi. Ieškojau mirties...

Gruzdienė norėjo ką nors pasakyti, bet bijojo, kad pravirks ir dar labiau sujaudins ligonę. Pamažu ji ištiesė ranką ir lengvai perbraukė galais pirštu per išbalusią Leonos ranką, gulėjusią ant lovos užkloto.

— Na, užteks apie tai, — pasipurtė ir lyg iš miego pabudo Leona. — Dabar man nėra ko daugiau verti ar rūpintis. Aš radau čia ramybę, radau tikėjimą... Sakyk, Dana, vis tiek ar bent bandysi atsikviesti savo dukrą į Ameriką? Bandyk dabar, nes ir tavo mergaitė gali įsimylėti ir ką nors. Tuomet bus sunkiau. Kiek jai metų?

— Devyniolika. Aš irgi to bijau, — atsakė Gruzdienė, apsidžiaugusi, kad vėl juodvi grįžo į ramesnes temas.

— Taigi nedelsk. Tau pyktis pinigų. Pagaliau bandyk pasiskolinti. Kai mergeitė atvažiuos, ji pati užsidirbs, apsimokės pati savo skolas.

— Aš manau... — nedrąsiai atsakė Gruzdienė, pagalvojusi, kad gal tai ir būtų gera išeitis, bent galimybė... Tik kas jai skolintų... „Reikės apie tai pagalvoti“, nusprendė.

Leona pastūmė dėžėlę į jos pusę.

— Kas čia?

— Saldainiai

— Oh, aš nevalgau... Nenoriu nieko saldus. Bet ačiū vis tiek. Gal pavašinsiu ką nors. Čia visos seselės tokios geros. Ypač gera mano sesuo Jozefa. Ji tikra mano draugė. Manau, kad ji ir tave man atkvietė. — Nusipypėjo... — Nesigink. Bet gerai...

Gruzdienė matė, kad staiga ligonė atrodė labai pavargusi. Ji pakilo eiti ir tuo momentu atsidarė durys ir jėjo sesuo Jozefa.

— Gal jau laikas būtų skirtis. Manau, kad Leona jau pavargo. Gruzdienė atsisotėjusi nežinojo kaip turėtų atsiviekti.

(Bus daugiau)

ŽMONIJA ŠAUKIA TAIKOS

Besiruošiant Kristaus gimimo šventei ir prisimenant žodžius: Ramybė geros valios žmonėms, savaimė žvelgi mintimis į šandieninę žmonių Amerikoje, Britanijoje, Vokietijoje vyksta demonstracijos prieš atominius ginklus. Kad tose demonstracijose yra daug veidmainiškos įtakos iš šalies, būtų naivu abejoti. Bet tu dalyvių tarpe yra nuoširdžiai bijančių gresiančio pavojaus. Matomai panašaus nerimo yra ir komunistų valdomose kraštuose, jeigu, Maskvai prastarus apie naujas atominių bombų rūšių bazes, kai kur yra jau paskelbta iš anksto 10 metų kalėjimo bausmė, jeigu kas ruošų prieš tai demonstracijas ar tokiose demonstracijose dalyvaus. Bemaž jau nusibodo klausyti ir skaityti apie broliūdiškus vidaus karus, vykstančius mažose Libano ir Centrinės Amerikos valstybėse, Afganistane. Panašiai yra ne vienoje Afrikos šalyje. Žvelgi į miestų gyvenimą, kai net dienos metu ne visur yra saugu ne tik gatvėje, bet bemaž nėra dienos, kad piktadariai neįsiveržtų į namus, ką nors neapleštų, nenužudytų. O kaip galėtum nemąstyti apie suirusias šeimas, kokia laime gyvena išsiskyrusieji ir jų vaikai, kiek laimės patiria milijonai dvasiniai apslėpti, neauklejamo jaunimo. Ogi milijonai nužudytų negimusių. Tai ramybės vaizdas šandien žemėje.

Yra daug pozityvių, pasiaukojusių žmonių, kuriais remiasi viskas, kas yra pozityvaus žmonijos gyvenime. Kad ir tiems žmonėms trūksta ramybės, tai dėl tų paminėtų kūr žmonių gyvenimo reiškinių, bet jie yra ramūs savo viduje. Pop. Jonas Paulius II pasakė ne naują, o tik priminę seną tiesą, kad, siekiant žmonių taikos, reikia pradėti nuo savęs. Ko pats neturi, to neduosi nė kitiems. Ir taiką ir nesantaiką kuria žmonės. Kad taika būtų šeimoje, kad tėvai ir mokytojai sugebėtų jos įkvėpti, ką auklėti vaikuose, tėvai ir mokytojai privalo patys ta taika gyventi. Ir pasaulio tautų tarpusavę taiką ar karus, tautoje tvarką ar netvarką, net ir gerovę ar skurdą kuria individai, kurie visi kartu vadinami visuomene. Jeigu individų sielose nėra ramybės ir taikos, tie individai tampa nesantaikos šeimose, visuomenėje, tautų vidaus ir tarptautinės nesantaikos priežastimi.

Šiandieninis žmogus-valstybininkas ar politikas ir visi kiti, dvasininkų neįskiriant, daug kalba apie taiką, bet per mažai veikia ją pradėti ir ugdyti ten, kur ji turi būti pirmiausiai pradėta. Iki šioliniuose karuose žuvo milijonai žmonių, buvo sunaikinti miestai ne atominiais ginklais, bet

tais, kuriais žmonės žudosi ir šandien, apie kuriuos niekas nekaltai ir prieš kuriuos niekas neprotestuoja. Visi kalbantieji ir visi kiti žmonės per mažai kalba, o dar mažiau veikia auklėti taiką individų sielose ir tuo keliu ją skleisti visoje žmonių. Apaštalas Paulius savo laiko žmonijai daugeliu atvejų kartoję mintį: Visa atnaujinti Kristuje. Tą pačią mintį ir tuos pačius žodžius kartoję šv. pop. Pijus X, matydamas savo laiko žmonijos nuotaikas. Labai reikia nuolat ir visur tai kartoti šandien. To kelio, visiems atsinaujinti ir viską atnaujinti Kristuje šandien labai reikia individui, šeimai, mokyklai, valstybininkams, politikams ir visiems kitiems. Tik Kristaus dvasia gyvenę individai gali skleisti taikos dvasią visuomenėje, skelbti ir kurti taiką žmonių.

Visiems linkiu gyventi Kristaus mokoma ir teikiama ramybę ir taiką, šios ramybės ir taikos mokyti vieni kitus. Visiems malonių ir laimingų Kristaus gimimo švenčių, Naujų 1984 metų.

Vyskupas
Vincentas Brizgys

Tie, kurie priklauso nuo savo prosenelių nuopelnų, ieško medžio šaknyse vaisių, kuriuos turi išauginti šakos.

Barrow

SVEIKI SULAUKE ŠV. KALĖDŲ

Pats pirmas nutarimas Dievo planuose, kuriant regimą ir neregimą pasaulį, turėjo būti įsikūnyti Dievo Sūnui, tapti žmogumi ir gyventi tarp mūsų. Dievas gyvena tarp mūsų nuo to laiko, kai jis gimė Betliejuje iš Nekaltai Pradėtės Mergelės Marijos. Užgimstant Viešpačiui visas dangus nusilenkė prie žemės. Iš čia "garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė jo mylimiems žmonėms" (Lk.2,14).

Kasmet mes džiaugiamės ir sveikiname vieni kitus, minėdami Viešpaties užgimimą, nes minime laikų pilnatvės dieną, kurią mums gimė Išganytojas (Lk.3,11).

Linkėdamas dieviško vaikelio ir mūsų Išganytojo palaimos, jo Motinos Švč. Mergelės Marijos nuolatinės globos bei užtarimo pas jo Sūnų, sveikinu Marijonų visus geradarius, rėmėjus, bendradarbius. Sveikinu taip pat dienraščio "Draugo" redaktorių, administracijos darbininkus, spausdintuvės personalą, rašytojus bei korespondentus, kurie dienraščiu puslapiu pripildo lietuviško gyvenimo žinias. Sveikinu visus "Draugo" skaitytojus, kurie savo prenumerata laikraštį padeda išlaikyti. Sveikinu taip pat su dėkingumu visus rėmėjus, ypač "Draugo" renginių komitetą, kuris uoliai dirba ir aukojasi dėl lietuvių išlaikymo.

Su nuoširdžiais sveikinimais ir linkėjimais, kad Kalė-

dų šventės teiktų mums visų šviesesnę ateitį mums ir mūsų tėvynei.

Kun. V. Rimšelis, MIC
Provincijolas

Nuoširdžiai linkime mūsų rėmėjams ir geradariams džiaugsmingos IŠGANYTOJO ŠVENTĖS ir dvasiniais turtais pilnų NAUJŲ METŲ.

Visus prisimename kasdieninėse maldose.

SV. PRANCIŠKAUS SESERYS

Sesėlė Marian,
Generalinė Vedėja

Pittsburg, PA

Linkėjimai nuo Operos solisto
ALGIRDO BRAZIO
ir žmonos ALDONOS

The Standard Deduction

At tax time,
nothing cuts it
like an IRA from
Standard Federal
Savings.

There is no better way to start your own personal tax-cut program than with an IRA. There's no better time to start than now. And there's no better place to start one than Standard Federal Savings.

With the help of our IRA experts, you'll not only learn how you can get a maximum deduction of \$2000 from your taxable income (\$4000 if you've got a working spouse), you'll learn how to maximize your IRA interest with the latest CD's available at Standard Federal Savings. Like our new one-year CD. And the interest earned on your IRA is tax-deferred until you withdraw your money at retirement.

With our 74-year reputation for stability and growth, you can feel confident that your IRA money will be working for your best interest in the future. And it's concern for our customers' future that has helped us become one of the strongest savings institutions in Chicagoland.

So stop into any of our eight convenient locations. We'll show you that when it comes to cutting your taxes down to size, the Standard Deduction is one of the sharpest moves you can make.

For the latest rates, call our Rate Hotline: 847-RATE.
IRA Accounts subject to penalty for early withdrawals.

Come up to our Standard.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

HOME OFFICE: 4192 Archer Ave., Chicago 60632 Ph. 847-1140 DOWNERS GROVE: 5100 Forest Ave., 60515 Ph. 963-1140
47TH STREET: 2555 W. 47th St., Chicago 60632 Ph. 523-1083 GAREFIELD RIDGE: 6141 Archer Ave., Chicago 60638 Ph. 767-5200
HICKORY HILLS: 3357 S. Roberts Rd., 60457 Ph. 598-5050 HILL CREEK: Hill Creek Shopping Center, Hickory Hills 60457 Ph. 599-1977
LOMBARD: 23 N. Main St., 60148 Ph. 627-1140 OAK LAWN: 10350 S. Pulaski Rd., 60453 Ph. 424-5910

CLASSIFIED ADS

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas gražus 3-jų kamb. butas materiai. 2-me aukšte iš kiemo. 6138 S. Artesian Ave. Skambinti (angliškai arba lenkiškai) tel. 925-6126.

ISNUOM. Brighton Parke 3-jų kamb. butas 3-me aukšte, 1 ar 2 asmenim. 44-os ir Artesian apyl. Skambinti po piet tel. 847-4259.

MISCELLANEOUS

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, IL 60632, Tel. 927-5960

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4239 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iskvietimai, pildomi Pilietybės Pratyimai ir kitokie blankai.

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalysimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — Lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

[vairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių]

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

[vairių atstumų]

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

LABAI PAGAIDAUJAMOS GEROS RŪŠIES PREKĖS. Maistas iš Europos sandėlių.

PACKAGE EXPRESS AGENCY

2808 W. 69 St., Chicago, IL 60629

Tel. — 925-2787

Apie moką skelbtis dien. DRAUGAS, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

REAL ESTATE

Atdaras apžūrėjimui sekmadienį nuo 1 iki 3 val. popiet

3719 W. 62 PLACE

Didesnei arba giminingom šeimom 7 kamb. namas 2 vonios. Pilnas rūsys. Garažas. Pasimatysime sekmadienį.

67-os ir Lawndale apylinkė

Gražus 3-jų miegamų mūr. namas. Pilnas rūsys. Soninis įvažiavimas į garažą.

CENTURY 21 — CAHILL BROS.

4100 W. 63rd Street

TEL. — 585-6100

2-jų butų mūrinis. Arti 59-os ir Kedzie. Geros pajamos. \$68,000. Skamb. po 6-os valandos vakaro (angliškai) tel. 471-2867.

Pajamų bungalow — 1 1/2 aukšto mūrinis. 3 butai, vienas su dviem miegamais. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2-jų aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb. 3 mieg. Antras aukštas padalintas į 2 butus. Batsiuvių dirbtuvės rūsyje. Geros pajamos. 69-ta ir Wash-tonaw.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimas

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

ISIGYKITE DABAR

JONAS PUZINAS

Rinktiniai Raštai I

PROISTORE

"Šiam leidimui J. Puzino raštas talpina dr. Marija Gimbutienę, dar Lietuvoje pasijusią praeitį ir gerai susipažintą su senąja Lietuvos daina" — taip savo "Antikos Mozais" knygos pradžia. Ši knyga sudaro dvi daly: Lietuvoje išsivystę darbai ir svetur išsivystę darbai, 684 psl.

Rinktiniai Raštai II

KULTŪROS IR POLITIKOS ISTORIJA

Leidiny suskirstytas į tris skyrius: Miestų istorija. Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 psl.

Abu toms spaudai paruošė Antanas Mažulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išeidė Lietuvos Istorijos instituto leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du toms \$37.50.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Lietuvos senovės

paminklai

Marijus Blynas

Ši leidinį sudaro aštuoni skyriai: Vilniaus senoviniai pastatai. Senovės Lietuvos pilys XII-XIV amž. Vilniaus senoviniai pastatai. Senovės Vilniaus gynybinės sienos. Moniškausios Lietuvos bažnyčios. Kauno fortifikacijos. Kauno senieji pastatai ir bažnyčios. Naujesnės Lietuvos pilys.

Knyga didelio formato, turi daug iliustracijų, 264 psl. Išeidė Jeronimo Butkaus Fondas 1982 m. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Perskaitykite "Draugą" duokite

ji kitiems pasiskaityti.

ALTO SVEIKINIMAS

Didžioji Užgimimo šventė teuzdega visus lietuvių jungtinėmis jėgomis uoliai siekti, kad greičiau užgimtų laisvę pavirgtiems broliams tėvų žemėje. Lietuvoje. Nauji Metai teneša naujas viltis, kad laisvės pergalė sušviestų brangioji nepriklausomajai Lietuvai. Mūsų jėgos, mūsų laikas ir mūsų lėšos tebūnie skirta tam didžiajam nepriklausomybės atgimimui. Švenčių proga sveikiname visus, pasisavėjusius šiam didžiam siekimui.

Amerikos Lietuvių Taryba

FASHION CARPETS

KILIMAI

Lietuvių prekyba

3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

DAIL J. PAUTIENIAUS MIRTIES PENKMETIS

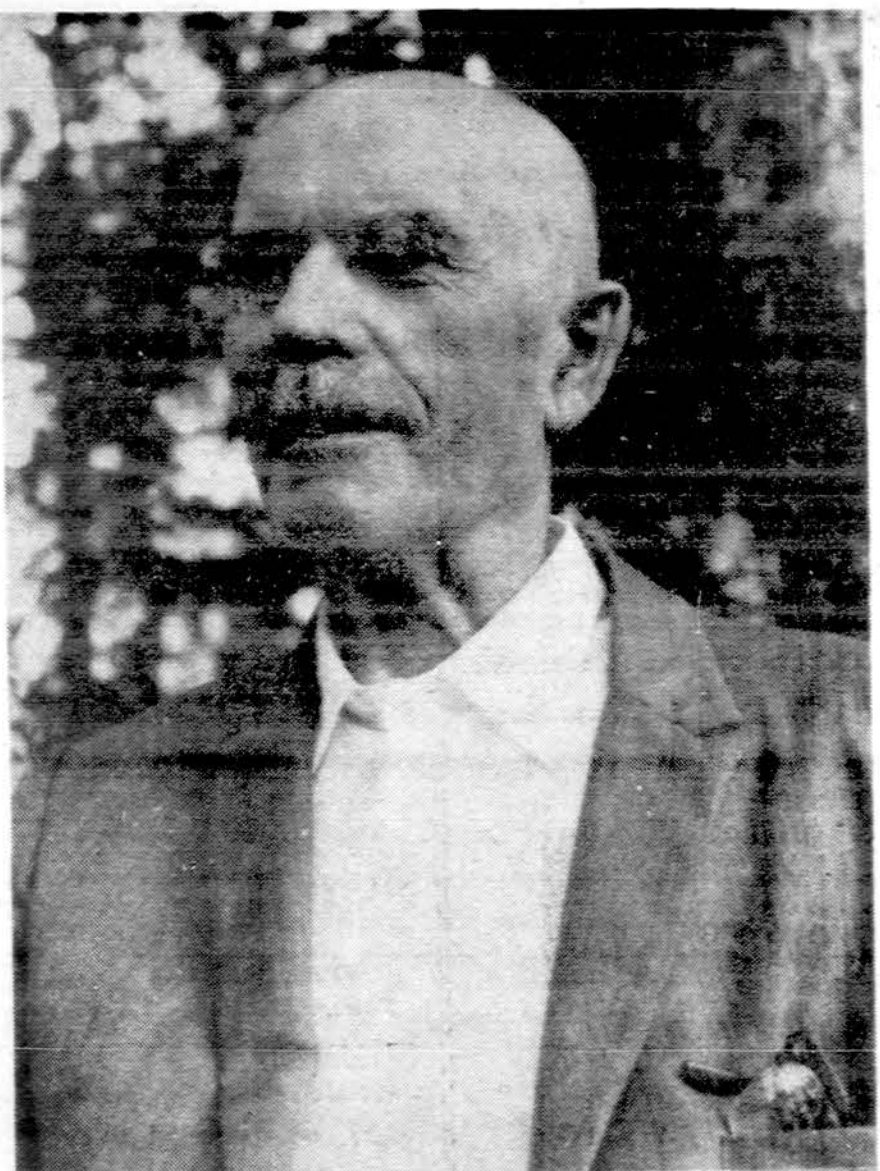
Prieš penkerius metus ir prieš pat Kalėdas 1978 metais mirė du mūsų vyresniosios kartos dailininkai. Juozas Pautienius mirė gruodžio 17 d., o Teofilus Petrakis — gruodžio 18 d.

A. a. su dail. Juozu Pautienium susipažinau Chicagoje, steiginat Amerikos Lietuvių Dailininkų sąjungą. Jis buvo ir sąjungos narys iki mirties, dalyvaudavo bendrose dailės parodose ir turėjo nemažai savo parodų. Priklausė ir prie amerikiečių dailininkų draugijos The All-Ilinois Society of the Fine Arts, dalyvavo tos draugijos dailės parodose. Laimėjo premiją Navy Pier konkursinėje dailės parodoje už tapybą.

Dail Pautieniaus paletė buvo labai skaidri ir labai skirtinga nuo visų mūsų dailininkų. Jis varžėsi spakteli, kaip geriausia priemonė savo technikoje, tiksliai retais atvejais teptukas jam buvo reikalingas. Tapydavo daugiausia gamtovaizdžius, natūrmortus bei kompozicijas. Jam būdingas jo paties autoportretas su skrybėle.

Turėjau progos pamatyti dar likusius nedidelius jo kūrinius. Nustebau, kad šie šedevriukai niekur nebuvo rodyti. Paklausaui velionio žmoną Stasę Pautienienę: — Kodėl šitų savo darbų Juozas niekur nebuvo išstatęs?

Ji atsakė: — Čia buvo tiksliai jo projektai didesniems paveikslams, — pastebėjo.

A. a. dail. Juozas Pautienius

— Jeigu tuos "projektus" paverstum į didesnę formą, tai iš jų nieko neliktų, tada netektų turimų estetinių vertybių, — aš pasakiau.

Neaišku, kodėl velionis vertino prancūzų dailininką Utrillo? Utrillo nedarė jam įtakos. Pautieniaus tapyba bei jo

stilius nieko bendro neturi. Aš nerandu, su kuo būtų galima palyginti.

Prieš karą dailininkas ilgą laiką buvo sustojęs piešti ar tapyti. Tiksliai po II-ojo karo, jau Amerikoje, jis iškilo kaip dailininkas. Daugelis mūsų dailininkų stebėjosi jo darbų

spalvingumu bei įvairumu. Velionis Pautienius buvo silpnos sveikatos, bet labai produktyvus dailininkas. Prof. Ignas Šlapelis parašė studiją apie Pautieniaus kūrybą.

Atsimenu, kai vieną šaltą žiemos vakarą Pautienius iš Cicero atvyko į Amerikos Lietuvių Dailininkų sąjungos susirinkimą Liet. Tautiniuose namuose. Į salę nepajėgė įeiti,

nualpo prie durų. Buvo tiek pareigingas, kad rizikavo savo sveikata. Išikūrus Cicero mieste, visą laiką ten gyveno. Išaugino ir išmokslino dukrą Teresėlę Bogutienę. Liko liūdinti žmona Stasė, svainis, giminės ir draugai. Už velionio sielą bus atnašaujamos šv. Mišios šv. Antano parapijos bažnyčioje ir Romoje.

m. š.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

ELENA RIMKIENĖ

Mirė gruodžio 16 d., 1982 m.

Prabėgo metai liūdesy,
mes tavęs gailimės visi.
Tu buvai brangi ir gera,
mes tavęs niekada
neužmiršim.

Gregorinės šv. Mišios už a. a. Elenos Rimkienės sielą yra atnašaujamos gruodžio mėnesį:

Chicagoje tėvų Jėzuitų koplyčioje.
Romoje, šv. Kazimiero koplyčioje,
Bronx, N.Y. Manhattan koplyčioje.

Maloniai prašome giminės, draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Eleną maldose.

Liūdi: vyras Petras, dukros, anūkai, zėntai,
giminės ir draugai.

Chicago, 1983.

Mūsų Mielai Draugei

A. + A. ONAI TAMULEVIČIENEI
Amžinybėn iškeliavus, jos sūnų Joną su šeima nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdmė.

M. A. IŠKAUSKAI

A. + A. JUZEFAI STANISLAVAI
ZAREMBIENEI mirus,
dukterims Birutei Briedienei ir Aldonai Buivydienei ir jų šeimoms reiškiu gilią užuojautą.

PETRAS PALUBINSKAS

MYLIMAI MOTINAI

A. + A.

ONAI ZABUKIENEI mirus,

jos dukrai LAIMAI GLAVINSKIENEI, sūnams JONUI ir BRONIUI reiškiame gilią užuojautą ir drauge liūdmė.

MINGELŲ ŠEIMA
IR RITA MESSLEIN

BRANGIAI MAMAI

A. + A.

Juzefai Stanislavai Zarembienei

iškeliavus amžinybėn, jos dukroms mūsų mieloms p. ALDONAI BUIVYDIENEI, p. BIRUTEI BRIEDIENEI bei jų šeimoms reiškiame giliausią užuojautą.

JOANA ir ROMANAS DRUKTEINIAI

Mūsų mielai

A. + A. ONAI TAMULEVIČIENEI mirus,

jos sūnui JONUI, žmonai JURATEI ir visai TAMULAIČIŲ ŠEIMAI reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdmė.

Liūda ir Kazys Gasiūnas, Ema Jarūnas, Rita Sadauskas ir šarūnas su šeimomis.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1983 m. gruodžio mėn. 15 d.

A. + A. STASYS PIKŠRYS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje. Mirė gruodžio 13 d., 1983 m., 7:25 val. ryto, sulaukęs 70 m. Gimė Lietuvoje, Surviliskės mieste. Amerikoje išgyveno 22 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Emilija Pikšrienė (Kripaitė), 3 sūnūs Stanley, Vytautas, marti Vida ir Raimundas, uošvė Emilija Kripienė, 2 švogerės Marytė Vizgirdienė su vyru Juozu, ir Lucy Navickienė, giminaičiai Verutė Gudienė su šeima, Vytautas Valavičius su šeima, ir kiti giminės Lietuvoje.

Priklausė Saulių klubui ir Lietuvių Bendruomenėi. Kūnas bus pašarvotas ketvirtad. ir penktad. nuo 2 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street. Laidotuvis įvyks šeštadienį, gruodžio 17 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Žmona, sūnūs ir marti

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A. + A. Juzefai Zarembienei mirus,

dukteriai BIRUTEI BRIEDIENEI, anūkei RIMAI SIDRIENEI, anūkei MINDAUGUI BALČIAUSKUI ir kitiems GIMINEMS reiškiame gilią užuojautą.

LAIMA ir PETRAS ŽLIOBAI
INDRĖ ir DONATAS TIJONELIAI
KAZIMIERA LEONAITIENĖ
JUOZAS TIJONELIS

EUDEIKIS

Laidotuvių direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYKS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

Tėvas ir sūnus

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŲS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Kopyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

MŪSŲ KOLONIJOSE Hartford, Conn.

LIETUVOS KARIUMENĖS ATKŪRIMO MINĖJIMAS

Lapkričio 13 d. Hartfordo ramovėnai paminėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimą. Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis lietuvių parapijos šv. Trejybės bažnyčioje 9 val. ryto. Be didelio skaičiaus parapijiečių organizuotai su vėliavomis dalyvavo skautės, skautai ir ramovėnai. Prasmingą, minėjimui pritaikytą pamokslą pasakė parapijos klebonas, kun. Juozas Matutis. Giedėjo cho-

Benediktas Dapkus (kairėje) ir savanoriai Jurgis Dragūnevičius ir Pranas Spakauskas.

Nuotr. A. Dziko

ras, vadovaujamas muziko ramovėno Jurgio Petkaičio.

Po Mišių bažnyčios salėje vyko pagrindinis minėjimas. Įžanginiu žodžiu minėjimą pradėjo ramovėnų pirmininkas Petras Simanauskas, pakviesdamas toliau minėjimą vesti Benediktą Dapką, kuris, įnešęs vėliavą, pakvietė kun. Juozą Matutį invokacijai.

Sekė savanorių-kūrėjų pagerbimas, kurių skyrėje yra du — Jurgis Dragūnevičius ir Pranas Spakauskas. Jiems tautiniais rūbais pasipuošusios lietuvaitės prisegė po gėlę — gvazdiką.

Pakvietas iš N.Y. Aleksandras Vakselis išsamiai apibūdino Lietuvos kariuomenės atkūrimo pradžią, jos nueitą kelią laisvės metu, bei žiaurius faktus rusų okupacijos laikų.

Antroje minėjimo dalyje lietuvinės mokyklos mokiniai Rimas Simonaitis padėkdamas eilėraščių, o Antanas Šerkšnas paskaitė savo rašinėlį apie Darių ir Girėną. Tautinių šokių grupės "Berželio" dalyvės Rūta Virkutyte deklamavo eilėraščių Rimai Dzikaitėi pritariant trimitu.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Po to pasivaisinta kava ir sumuštiniais, kuriuos paruošė nuoširdžios ramovėnų talkininkės: Birutė Simanskienė, Salomėja Špakauskienė ir Ursulė Furmanavičienė, talkinant skautėms Zinai Dresliūtei ir Laimai Šimanskytei.

A. Maslauskas

Rūta Virkutyte (kairėje) ir Rima Dzikaitė, atlikusios programą kariuomenės atkūrimo šventės proga.

Nuotr. A. Dziko

APLINK MUS

× Kun. Bruno Markaitis, jėzuitas kompozitorius, pravedęs aštuonių dienų rekolekcijas seselėms Putname, Conn., buvo sustojęs Chicagoje, tarėsi su provincijolu kun. A. Saulaiciu ir, aplankęs lietuvius jėzuitus, grįžo atgal į Kaliforniją.

× Kazio Bradūno naują poezijos knygą "Priešais" tik ką išleido "Ateities" leidykla. Chicagoje ją jau galima gauti "Drauge" ir Vaznelių prekyboje.

× Kalėdų eglutė Dariaus-Girėno lit. mokykloje bus šeštadienį, gruodžio 17 d. Vaikai, pasipuodę tautiniais drabužiais, renkasi mokyklon 9 val. ryte. Eglutės programa, į kurią atsilankyti kviečiami visi tėveliai, seneliai ir kiti šeimyniniai, prasidės 11 val. ryto. Po programos bus užkandžiai ir atvyks Kalėdų senelis su dovanomis mažiesiems.

× Beverly Shores Sv. Onos bažnyčioje šį sekmadienį, gruodžio 18 d., 12 val. kun. Anicetas Tamošaitis, SJ, atnašaus šv. Mišias. Išpažintys bus klausomos nuo 11 val. ryto. Norintieji galės pasiimti Kūčių plotkelių. Tą sekmadienį bažnyčia bus papuošta dail. Jurgio Daugvilos menišku kopyltstulpiu - rūpintojėliu, kurį pašventins prieš pamaldas. Kopyltstulpis yra vietos lietuvių nuosavybė.

× Veronika Mašiotienė, Chicago, Ill., šv. Kalėdų ir Naujų 1984 metų progą sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linki visiems Aukščiausiojo palaimos ir sveikatos. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką "Draugui".

× Kas galėtų važnuodamas į Lietuvą nuvežti vaistų už atlyginimą, prašoma skambinti tel. 436-0072. (sk.).

× Zindynės gėlės — graži dovana Kalėdoms. Didelis pasirinkimas sodintų ir skintų gėlių. Pristatome į namus. Pirmame užsakymus visoms programoms. Baltic Blossoms, 2451 W. 69 st. Tel. 434-2036. (sk.).

× Kad liktum tu gyva, neseniai įdainuota tik lietuvių kūrybos dainų plokštelė, kartu su Lietuvos himnu ir Lietuvišiais esame mes gimę, yra geriausia kalėdinė dovana bet kam. Visų dainų tekstai yra lietuvių ir anglų kalbose. Įdainavo Lietuvių Operos choras, palydimas simfoninio orkestro. Dirigentas — Alvydas Vasaitis. Plokštelė gaunama: Chicagoje "Drauge" ir Vaznelių prekyboje, o kituose miestuose pas platintojus. (pr.).

× Moksleiviai, norintys važiuoti į žiemos kursus Dainavoję traukiniu, prašomi pranešti Dainavos Basketybei telefonu 312-476-1974. (pr.).

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiai. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.).

× Jei sklandžiai tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užiek! — International Meat Market. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, aviena, versiena, dešros ir t. t. 2913 W. 63rd St., Chicago, Ill. 90629. Tel. 436-4337. (sk.).

ARAS
Daugiametis ir taisyne visų rūšių STOGUS.
Savo ankstyvą patirtimą, esame pasiruošę Pats prižiūrėti darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717

× Skautiškos kūčios Chicagoje bus sekmadienį, gruodžio 18 d., 5 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Dalyvauja visi keturi Chicago tantai. Maistą parūpins visų tautų vadovės. Programai vadovaus v. s. Nijolė Užbalienė. Visi skautai ir skautės kūčiose dalyvauja uniformuoti. Dalyvauti kviečiami visi skautų, dūjų tėveliai ir šeimyniniai. Apmokėti maisto išlaidas prie įėjimo bus prašoma nedidelė auka.

× Šeštadieninės skautų sueigos, vykstančios Jaunimo centre po pamokų liuanistinėse mokyklose, šį šeštadienį, gruodžio 17 d., neįvyks dėl liuanistinėse mokyklose ruošiamų Kalėdų eglučių. Ateinanti sueiga paukštytėms, vilkiukams, bebrams, ūdrytėms, jūrų jauniams, nėms bus jau 1984-ais metais sausio 7 dieną.

× Teis. Prano Šulo apie testamentų rašymą ir maj. Jono Tapulionio apie Lietuvos kariuomenės naudą pranešimai ir kultūrinė programa su gydytojo patarimais ir kraujospūdiu matavimas visiems, o taip pat ir sveiko maisto visai savaitei programa įteikiama kiekvienam atsilankiusiam į Sodybos pažmonį šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. punktualiai. Marijos Bosienės kugelis. Visi laukiami.

× Adv. S. P. Zumbakio laišką gruodžio 14 d. išspausdino "Chicago Tribune". Laišką paremia prezidento akcija Grenadoje ir atkreipia dėmesį, kad laikraščininkai ir kongreso nariai, kurie pradžioje buvo priešingi, vėliau pakaitė savo nuomonę, įsijaudinę, kad dauguma JAV gyventojų tam pritaria.

× Chicago Skautininkų draugovė per savo išdininę Halina Mollejeitę įteikė "Draugui" 25 dol. auką savaip spaudai palaikyti. H. Mollejeitė ta progą aplankė "Drauge" redakciją ir pasikalbėjo einaisiais bei visuomeniniais reikalais. Chicago Skautininkų draugovei nuosirdžiai dėkojame.

× Talman delikatesai sveikina ir linki gerų šv. Kalėdų ir darbingų 1984 metų. Kviečiame atsilankyti, pasivaikinti ir pasirinkti mūsų gaminų jūsų Kūčių ir Kalėdų stalui. Esame pasiruošę patarnauti, padėti ir patarti. Pirmame užsakymus, pristatome ir paruošame bet kokius pavergimus. Įvairios silkės, žuvys, kimštos lydekės, ungurys, ašies su grybais, varškė ir mėsa. Įvairūs mėsos gaminiai, importuotos kavos pupelės, arbatos, sausainiai ir konservai. Pyragiai, tortai, šližikai, raguoliai. Švenčių laikotarpyje būsime atidaryti kiekvieną dieną nuo 8 val. ryto iki 7 val. vak. 2624 W. Lithuanian Plaza Court. Telef. 434-9766. (sk.).

× A. a. Dail. Juozo Pautieniaus penkerių metų mirties sukaktį minint šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos Cicerio Sv. Antano bažnyčioje gruodžio 17 d., 7 val. ryto ir lietuvių Kolegijoj Romoj. Šia progą jo atminimui jo žmona aukoja Lituanistinė Katedrai 200 dol. ir "Draugui" paremti 20 dol. Prašoma gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti jį savo maldose. (pr.).

× Lietuvių Tautinės sąjungos Chicago skyrius ruošia Lietuvių Tautiniosse namuose Naujų 1984 metų sutikimą. Pradžią gruodžio 31 dieną, 8 val. vakare. Bus skani, šilta vakarienė, šampanas ir jauki, šoki žadinanti "Gintaro" orkestro muzika. Viskas tik už 17.50 dolerių! Stalus po 10 žmonių ir pavieni asmenys ligi gruodžio 28 dienos kasdien gali užsisakyti šiais telefonais: 776-3547 V. Lenkevičienė, ir 778-7707 B. Kasakaitis. Ligi malonaus pasimatymo Naujų metų išvakarėse.

Skyriaus valdyba (pr.).

× Sabina Klatt, Vyčių choro ir Pranciškiečių rėmėjų Chicago apskrities pirmininkė, po sunkios operacijos sveiksta namuose.

× Antanas Laukaitis, Australijos sportininkų išvykos į Pas. Lietuvų sporto žaidynes vadovas, Australijos lietuvių sportininkų ir vadovų, dalyvavusių II-se P. L. dienose ir P. L. sporto šventėje Chicagoje vardu su šv. Kalėdomis sveikina visus buvusius P. L. dienų ir P. L. sporto šventės rengėjus, vadovus, sportininkus ir visus Amerikos, ypač Chicago lietuvius, taip gražiai ir broliškai mus priėmusius, linkėdamas visiems laimingų ir džiaugsmingų Naujųjų 1984 metų.

× Stasė Pautienienė, Cicerio, Ill., savo vyro a. a. dail. Juozo Pautieniaus penkerių metų mirties sukaktį minint, apsilankė "Drauge" ir įteikė 20 dol. auką jo prisiminimui. Labai ačiū.

× Sofija ir Pranas Pranckevičiai, Chicago, Ill., lietuviškos užiegos savininkai Marquette Parko lietuvių kolonijoje, atėinančių šv. Kalėdų ir Naujų 1984 metų progą sveikina savo gimines, kostiumierius, draugus ir pažįstamus. Linki visiems geroms sveikatos ir linksmai praleisti šventes. Vietoj kalėdinių sveikinimų kortelėmis skiria auką "Draugui".

× Marija ir Jokūbas Valiukevičiai, Sun City, Cal., Kalėdų švenčių ir Naujų metų progą sveikina gimines, draugus ir pažįstamus. Vietoj kortelių skiria auką "Drauge" dienraščiu.

× Dorothy Janiss, Oak Brook, Terr, Ill., pasinaudojama "Drauge" platiniu vajuos progą, užprenumeravo vieneriems metams "Draugą" kaip kalėdinę dovaną Henry Kačinskui.

× Inž. Kazys Ozėlis, Chicago, Ill., visuomenininkas, K. Vaitkevičius, B. Lungys, Stasė Žemgulienė, Chicago, Ill., Antanas Turgaitis, Cicerio, Ill., lankėsi "Drauge" ir įsigijo naujausią leidinių už didesnes sumas.

× Dr. Vijaj Bajaj, Chicago, Ill., Jonas Siugždinis, Lemont, Ill., Ada Elvikis, Paulius Galėnas, Alfonsas Blekys, Chicago, Ill., atsiuntė po 10 dol. aukų už kalendorių ir korteles. Labai ačiū.

× Zarasiškių klubas, Chicago, Ill., per savo valdybos narį Petrą Blekį įteikė 40 dol. auką spaudos paramai ir kartu palinkėjo visiems nuotaikingų švenčių. Labai ačiū.

× Antanas Masionis, Fair Lawn, N. J., mūsų bendradarbis, rėmėjas, garbės prenumeratorių, pratęsė prenumeratą su 25 dol. dienraščio paramai. A. Masionį ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už auką tariame nuosirdžiai ačiū.

× Eugenija ir Viktoras Bačinskai nuosirdžiai sveikina gimines, draugus, kaimynus, esamus ir buvusius, bei pažįstamus linkėdami nuotaikingų šv. Kalėdų, sveikatos ir laimingų ateinančių 1984 metų. (sv.).

× Filomena Jurjonienė sveikina savo gimines, draugus bei pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų metų progą. Linki sveikatos ir Aukščiausiojo palaimos. Vietoje kortelių aukojų "Draugui". (sv.).

× Bronė Banionienė sveikina savo draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujųjų 1984 metų. (sv.).

× Lilė ir Ignas Juzėnai sveikina savo draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujųjų 1984 metų. (sv.).

× Kalėdų švenčių ir Naujų metų progą kailių prekybininkas Norman Burstein sveikina savo klientus ir draugus linkėdamas linksmy švenčių ir laimingų Naujų metų. Vietoje kortelių aukoja lietuviškos organizacijos. (sv.).

Jaunimo centro valdyba. Iš kairės: Alė Steponavičienė, pirm. Irena Kriaučiūnienė, Henrikas Laucius, Dalia Dumziliienė ir Birutė Jasaitienė. Nuotr. J. Tamaliūcio

ANATOLIJŲ LAKĄ Į POILSĮ IŠLEIDŽIANT

JURGIS JANUSAITIS

Anatolijus Lakas šių metų rugpjūčio mėn. pasitraukė į pensiją iš Chicago Policijos departamento, kur yra išdirbęs 12 metų.

Pokario metais A. Lakas išėmė gravo į Angliją ir apsigyveno Birmingham priemiestyje, Sutton Goldfield, kur dirbo ūkio darbus. Apygyvendintas karališkame parke, buvusioje gaisrininkų būstinėje, drauge su latviais ir estais. Čia buvo sudaryta ir "valdžia", kurioje buvo išrinktas ir A. Lakas irėjo to stovyklos vadovo pareigas. Jam vadovaujant, buvo atremontuota stovykla, o prie kelio į parką buvo supiltas keturkampis kalnelis, kuriame įlietos akmenų rinkinio mozaikos: vytis, vyčio ženklas, Gedimino stulpai ir įrėnas — čia prisiglaudė Didž. Britanijos globoje lietuviai, kovoję už tėvynės išlaisvinimą iš Sovietų vergijos. Kalnelio viršuje pasidintas Lietuvos laisvės vilties medis. Tai reikšminga ir iškalbinga simbolika, kuria gerėjosi šimtai tūkstančių anglų, atvykusių iš Birminghamo lankyti "Vilties medį".

Greit buvo įsteigtas DBLS-gos skyrius, kuriame sumaniai vadovavo A. Lakas. Skyrius išplėtė gyvą veiklą, ruošė bendras lietuviškas kūčias, ruošė nepriklausomybės šventės minėjimus.

A. Lakos pastangomis čia buvo suorganizuotas lietuvių oktetas ir tautinių šokių grupė, kurie atlikdavo menines programas minėjimuose ir kituose renginiuose. Šios veiklos dėka apie lietuvių ir Lietuvą daug ką sužinojo ir anglų visuomenė. 1949 m. A. Lakas persikėlė į Bradfordą, kur buvo apie 1000 lietuvių. Ir čia tuojau įsijungė lietuviška veikla, 1950 m. išrinktas DBLS pirmininku.

A. Lakas ir čia imasi organizacinio darbo. Suorganizuoja mišrų chorą, vyrų oktetą, tautinių šokių grupę, įsteigia meno ir vaidybos studiją. Neturėdamas lietuviškų scenos veiklų, A. Lakas pats parašė "Paliktas sodžius" pjesę, "Didžiojo valdovo likimas" — komediją apie Staliną, "Nėra biznio" ir "Ilgos komedijos" pjesę. Tuos veikalus ir suvaidino. Turėdamas sceninių gabumų, be savų veiklų, dar režisavo "Trys mylimos", ir A. Gustaičio "Sekminių vainikas". Parašė istorinę pjesę "Lietuva keliąsi", ją pats režisavo, pagamino dekoracijas ir gastroliavo Nottingham, Londone ir Skotijoje.

1952 m. sausio mėn. A. Lakas atvyko Amerikon. Čia darbą gavo Automatic Screw Masch. Co. braižykoje. Savo sąžiningu darbu ir sumanumu šioje kompanijoje po dešimties metų pakeltas vadovu. 1971 m. kompanija išsikėlė iš Chicago, A. Lakas, šeima augindamas, į naują vietą persikėlė, o darbą susirado Chicago Policijos departamente. 1975 m. departamentas statė naują 7 milijonų būstinę prie Kedzie ir Harrison gatvių. A. Lakas iš 11 State H. Q. buvo perkeltas į A-4 ir jam buvo pavesta prižiūrėti šios statybos darbų vykdymą. Kai darbai buvo baigti ir vyko Area 4 iškilmingas atidarymas, policijos superintendente James M. Rochford ir Chicago miesto mero Richard J. Daley A. Lakas už

tuviškas kūčias, ruošė nepriklausomybės šventės minėjimus. A. Lakos pastangomis čia buvo suorganizuotas lietuvių oktetas ir tautinių šokių grupė, kurie atlikdavo menines programas minėjimuose ir kituose renginiuose. Šios veiklos dėka apie lietuvių ir Lietuvą daug ką sužinojo ir anglų visuomenė. 1949 m. A. Lakas persikėlė į Bradfordą, kur buvo apie 1000 lietuvių. Ir čia tuojau įsijungė lietuviška veikla, 1950 m. išrinktas DBLS pirmininku.

A. Lakas ir čia imasi organizacinio darbo. Suorganizuoja mišrų chorą, vyrų oktetą, tautinių šokių grupę, įsteigia meno ir vaidybos studiją. Neturėdamas lietuviškų scenos veiklų, A. Lakas pats parašė "Paliktas sodžius" pjesę, "Didžiojo valdovo likimas" — komediją apie Staliną, "Nėra biznio" ir "Ilgos komedijos" pjesę. Tuos veikalus ir suvaidino. Turėdamas sceninių gabumų, be savų veiklų, dar režisavo "Trys mylimos", ir A. Gustaičio "Sekminių vainikas". Parašė istorinę pjesę "Lietuva keliąsi", ją pats režisavo, pagamino dekoracijas ir gastroliavo Nottingham, Londone ir Skotijoje.

1952 m. sausio mėn. A. Lakas atvyko Amerikon. Čia darbą gavo Automatic Screw Masch. Co. braižykoje. Savo sąžiningu darbu ir sumanumu šioje kompanijoje po dešimties metų pakeltas vadovu. 1971 m. kompanija išsikėlė iš Chicago, A. Lakas, šeima augindamas, į naują vietą persikėlė, o darbą susirado Chicago Policijos departamente. 1975 m. departamentas statė naują 7 milijonų būstinę prie Kedzie ir Harrison gatvių. A. Lakas iš 11 State H. Q. buvo perkeltas į A-4 ir jam buvo pavesta prižiūrėti šios statybos darbų vykdymą. Kai darbai buvo baigti ir vyko Area 4 iškilmingas atidarymas, policijos superintendente James M. Rochford ir Chicago miesto mero Richard J. Daley A. Lakas už

tuviškas kūčias, ruošė nepriklausomybės šventės minėjimus. A. Lakos pastangomis čia buvo suorganizuotas lietuvių oktetas ir tautinių šokių grupė, kurie atlikdavo menines programas minėjimuose ir kituose renginiuose. Šios veiklos dėka apie lietuvių ir Lietuvą daug ką sužinojo ir anglų visuomenė. 1949 m. A. Lakas persikėlė į Bradfordą, kur buvo apie 1000 lietuvių. Ir čia tuojau įsijungė lietuviška veikla, 1950 m. išrinktas DBLS pirmininku.

A. Lakas ir čia imasi organizacinio darbo. Suorganizuoja mišrų chorą, vyrų oktetą, tautinių šokių grupę, įsteigia meno ir vaidybos studiją. Neturėdamas lietuviškų scenos veiklų, A. Lakas pats parašė "Paliktas sodžius" pjesę, "Didžiojo valdovo likimas" — komediją apie Staliną, "Nėra biznio" ir "Ilgos komedijos" pjesę. Tuos veikalus ir suvaidino. Turėdamas sceninių gabumų, be savų veiklų, dar režisavo "Trys mylimos", ir A. Gustaičio "Sekminių vainikas". Parašė istorinę pjesę "Lietuva keliąsi", ją pats režisavo, pagamino dekoracijas ir gastroliavo Nottingham, Londone ir Skotijoje.

1952 m. sausio mėn. A. Lakas atvyko Amerikon. Čia darbą gavo Automatic Screw Masch. Co. braižykoje. Savo sąžiningu darbu ir sumanumu šioje kompanijoje po dešimties metų pakeltas vadovu. 1971 m. kompanija išsikėlė iš Chicago, A. Lakas, šeima augindamas, į naują vietą persikėlė, o darbą susirado Chicago Policijos departamente. 1975 m. departamentas statė naują 7 milijonų būstinę prie Kedzie ir Harrison gatvių. A. Lakas iš 11 State H. Q. buvo perkeltas į A-4 ir jam buvo pavesta prižiūrėti šios statybos darbų vykdymą. Kai darbai buvo baigti ir vyko Area 4 iškilmingas atidarymas, policijos superintendente James M. Rochford ir Chicago miesto mero Richard J. Daley A. Lakas už

tuviškas kūčias, ruošė nepriklausomybės šventės minėjimus. A. Lakos pastangomis čia buvo suorganizuotas lietuvių oktetas ir tautinių šokių grupė, kurie atlikdavo menines programas minėjimuose ir kituose renginiuose. Šios veiklos dėka apie lietuvių ir Lietuvą daug ką sužinojo ir anglų visuomenė. 1949 m. A. Lakas persikėlė į Bradfordą, kur buvo apie 1000 lietuvių. Ir čia tuojau įsijungė lietuviška veikla, 1950 m. išrinktas DBLS pirmininku.

rūpestingai atliktą darbą buvo apdovanotas specialiu žymeniu.

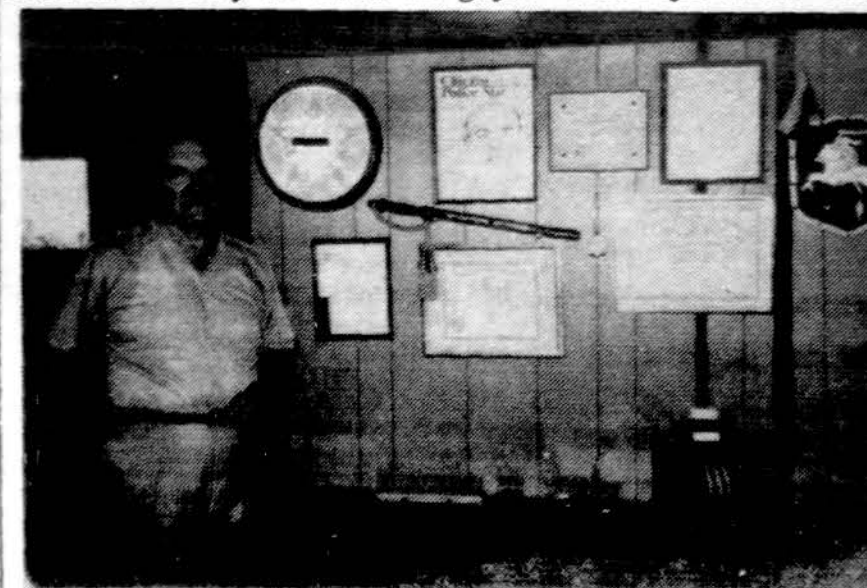
Policijos d-tore arešto vienetose dažnai pasitaikydavo suimtyjų savižudybių, todėl H. Q. pavadė A. Lakui ištirti savižudybių priežastis ir vienetose pertvarkyti. A. Lakas nustatė, kad vienučių nari nesaugūs, kas skatino savižudybes. Vienutės buvo pertvarkytos pagal A. Lakos planus. Už šį darbą jis vėl iš policijos superintendente Richard J. Brzezcek ir Chicago miesto merės Jane M. Byrne gavo žymenį. Taip pat už sąžiningą tarnybą per 12 metų Chicago policijos departamente specialiu žymeniu pagerbtas superintendente James E. O'Grady.

Šių metų rugpjūčio mėn. A. Lakas apleido savo darbovietę — išėjo į užtarnautą poilsį. Ta progą Area 4 šaudyklos salėje buvo jam suruošta staigmena — išleistuvės.

Išleistuvėse dalyvavo 64 asmenys, jų tarpe visi policijos departamento viršininkai. Atsisveikinimo kalbė A. Lako viršininkai jam išreiškė nuosirdžią padėką už sąžiningai eitąs pareigas, įvertino jo gabumus ir superintendento J. O'Grady ir E. Crane įteikė aukso laikrodį ir policijos patrulio lazda. Policijos žurnalas A. Lako fotografiją atspausdino žurnalo viršelyje.

A. Lakas, gyvendamas Chicagoje, nuosirdžiai dirbo lietuviškos organizacijos — Lietuvių Bendruomenėje, Balfie, kur ėjo įvairias pareigas. Talkino "Dainavos" ansambliui, ruošė vaidinimus, organizavo knygų leidimą, leido M. Biržiškos Aleksandrino tris tomus, buvo techninis redaktorius "Gintajai kalbai", leido vadovėlius mokykloms — "Tėvynės laukus", "Gintarą", "Ten, kur Nemunas banguoja".

Organizavo Balfio ir Kultūros fondo koncertus, į juos pakviestas Toronto "Varpa", Čiurlionio ansambli. LB Kultūros fonde išdirbo dešimt metų. Priklaušė Anglijos - Britanijos ir Zanavykų klubams. Surošė Anglijos lietuvių rašytojų pasirodymą ir dailininkų parodas, Anglijos - Britanijos klubo dvide-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Antanas Masionis, "Drauge" ir kitų laikraščių bendradarbis, lapkričio 28 d. turėjo akies operaciją. Šiuo metu dar jis negali nei rašyti, nei skaityti — su ta akim mato tik šešėlius. Gydytojai neleidžia nė sveikos naudoti, kad nepakenktų išoperuotajai. Linkime greičiau pasveikti.

— Emilija Benik, vargonininkė, gyvenanti 2631 Arlington, Memphis, Tenn., įrašė į kasečių juostelę devynias lietuviškas giesmes su vargonų palyda ir pabaigoje pridėjo anglišką tekstą apie lietuvių kunigaikščius. Tarp giesmių yra ir jos sukomponuota "Neregėję tikime". Ji turi ir dvi kitas kasetes su religinėmis giesmėmis, kurių vienoje yra lietuviška "Darželis". Tuos įrašymus į juosteles ji padarė savo gimnaziams studentams, bet galėtų gauti ir kiti.

ARGENTINOJE

— A. a. Juozas Norvaišas, 79 metų amžiaus, mirė rugsėjo 4 d. Berisso mieste. Argentinoje gyveno nuo 1929 m. Žmona ir sūnus mirė anksčiau. Likę giminės Mažeikių šeima. Palaidotas Berisso kapinėse.

— A. a. Juozas Gučas, 72 metų amžiaus, mirė rugsėjo 9 d. Buenos Aires mieste. Veikė Lietuvių Centre. Nuliūdimo liko žmona, sūnus su šeima ir brolis ok. Lietuvoje. Palaidotas Chacarita kapinėse, Buenos Aires.

— A. a. Antanas Kazukevičius, 80 metų amžiaus, staiga mirė rugsėjo 9 d. Boulogne mieste, netoli Buenos Aires. Buvo kilęs iš Šventupės km. Vyžuonų par., Utenos apskr. Anksčiau gyveno Comodoro Rivadavia mieste, o paskutiniu laiku persikėlė į Boulogne. Likę brolis, kuris gyvena C. Rivadavia mieste.

— A. a. Kazimiera Danytė-Matusevičienė, 79 m. amžiaus, mirė rugpjūčio mėnesį. Buvo kilusi iš Rokiškio apskr. Likę nuliūdime vyrras Jurgis, dvi dukros su šeimomis. Gyveno ir palaidota Becar mieste.

šimtmečio sukaktį atžymėti paruošė specialų leidinį.

A. Lakas lietuviškos veiklos kelyje yra įmynęs gilias pėdas. Už tai pasitraukiančiam ir ramų gyvenimą priklauso nuosirdi padėka.

Ir pensijon išėjęs A. Lakas žada visus liuoslaikius skirti lietuviškai veiklai, atsidėti savo pomėgiui — tapybai, medžio deginimui ir rašybai.

Išaugino gražią šeimą. Žmona Jadvyga dirba Cook County administracijoje. Sūnus Kęstutis baigė Chicago Circle universitetą, dirba Chicago miesto planavimo įstaigoje direktoriaus asistentu. Dukrė Rasa baigė universitetą Madison, Wisc., ir yra Stevens Point Area mokyklų distrikto maisto aptarnavimo direktorė.

Šiam mūsų tėvynainiui, savo gyvenimą aukojusiam šeimai, darbai ir lietuviškai veiklai, linkėtina sveikatos ir dar daug laimingų metų eiti lietuviškojo darbo keliu.

Advokatas

GINTARAS P. ŠEPENAS

3049 W. 63rd Street

Chicago, IL 60629

Tel. — 776-5182

Kasdien 9-6 val. vak.

Šeštadieniais ir vakarais

pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.